

PREVAILSKA

PIRELLA GÖTTSCHE LOWE

**Glasilo
Občine
Prevalje**

2	0	0	3
2	0	0	4

LUKA KRAMOLC
110-letje na rojstva

Ljudska pesništva niso bila že od nekdaj blizu, saj sem s svojimi prijatelji začela že v ranem otroštvu, zlasti pa zaradi želje po boljše spoznati življenje našega rojaka Luky Kramolca.

Luka Kramolc je bil rojen 14. oktobra 1892 v Santenelu pri Prevaljah na Lužnici. V Santeneli, kjer še danes domuje Kramolčev rod, se je z glasbo seznanil že v rani mladosti, saj so se številni sorodniki ukvarjali z glasbo. Osnovno šolo v Santeneli je Luka Kramolc pričel obiskovati sedmimi leti, nato pa je s odličnim uspehom, Solanje je nadaljeval v zasebnih glazarskih šolah v treh letih je šolo dovršil z odličnim uspehom in s tem dobil pogoje za vpisovanje na Akademijo za glasbo in uprizarjačo umetnost na Dunaju. Leta 1914, takoj po končan akademiji je bil mobiliziran. V službi vojski je pešak in je služil vse do 28. oktobra 1918, ko ga je Narodna osvobodila vojska postavila za tajnika in vodjo upravitelj občine Močba.

Leta 1920 je na povabilo Matije Hubada odšel v Ljubljano, kjer je nastopil v občinski mladinskem petju in klavirja na konservatorij Glasbene šole v Ljubljani. Kratkoli študiral na konservatoriju v Ljubljani in leta 1921 diplomski izpit iz glasbe in petja.

Od diplome do upokojitve leta 1950 je služboval kot glasbeni vodja ljubljanskih srednjih šol in učiteljsčin. Ves čas so ga nenehno pravekrat je bil zaposlen istočasno na več šolah.

Ustanavljal in vodil je številne pevke zbore, srednješolske in akademijske odrasle. Z njimi je prejel številne koncerte in turnee doma in po Avstriji zaslovel kot odlični pevski pedagog. Predaval je na številnih zborovskih tečajih in pisal strokovne člank v reviji, brošure in časopise. Organiziral je tudi številne srečanja koruških občanov. Pomembno mesto pa Luka Kramolc zaseda med zbiratelji, prireditelji in harmoniziratori ljudskih pesmi. Mladini je skušal približati ljudsko pesem, ki prevladuje v njegovih številnih šolskih in drugih psmaricah, častno mesto pa v njih zavzema koruška ljudska pesem. S trpkostjo in nejevoljo je obsedel pesniški izbor tedanjih šolskih psmaric in zanemarjanje naše ljudske zaklade. Njegovi uradi je kar 26 zbirk, katere so doživle po več tized; Psmarica za osnovne šole, Učbenik srednjih šol, Pevska vadnica, Psmarica za uporabo v vrstah šol, Mladina polje...

Najpomembnejša delo je opravičil na področju zbiranja in harmoniziranja ljudskih viš in pesniških zbirk. Je smatral za svojo življenjsko nalogo, naj bi pesnik ali je narodna pesnik, če nečesa opora ničevski na... verjet, da ljudski pesnik...
Luka Kramolc

Luka Kramolc je bil ena izmed največjih osebnosti slovenskega ljudskega pesništva. Saj mu je bilo všeč, kako se je njegova ljudska pesništva razvijala. Njegovi prireditelji šol: Hima Koruške govorne narodne pesmi. Preučena je nocojnja... Štiri koruške narodne pesmi za mehanični zbor, Poljam v Rute, Dvanajst koruških narodnih pesmi za miki in mehanični zbor. V njih lahko najdemo prirobo nekaterih znanih ljudskih pesmi; Čaj, so tisto strelce, Jas, bo rad osegar bil... Vsi ti v živo, Lažno je vlgred, N' mau čez izaro... Z ženo Marijo imela v zakon dva sinova, ki sta leta 1945 emigrirala in verjetno je bile prirobo emigracije vzrok, da je Luka Kramolc padel v nemilost pri novi oblasti. Že leta 1947 je bil prisiljen vrniti se v domovino, saj mu je bilo treba vrniti v rodnost Santeneli, kjer je imel pri Kramolcu svojo sobo. Kadar je bil v Santeneli, je rad sita za aktivni ljudski pesnik, ki jih je zapisoval. Umrl je 12. februarja 1974 v Ljubljani. Na Žalost v Ljubljani, ena izmed njegovih pesniških del, napisanih in znanih v Ljubljani.

Glasilo
Občine

[illegible]

Tatjana Mori

[illegible]

OB LETU 2004

Nekoč so prehitro minevali dnevi, danes nam prehitro bežijo leta. Na leto, ki se izteka, se oziram z zadovoljstvom. Bilo je delovno, bogato na vseh področjih, zaznamovano z vidnimi dosežki in nagradami naših občanov. Uresničili smo kar nekaj

obljub o izboljšanju razmer v občini. Nekaj tega Vam predstavljamo v peti številki Prevaljskih novic. Pripravili smo

Razvojni program občine, pripravljene imamo nekatere projektne dokumentacije, ki čakajo na uresničitve: obnova zdravstvene postaje, rekonstrukcija ceste na Leše, nadzidava

OŠ za potrebe devtletke, gradnja novih stanovanj, obnova kanalizacije, izgradnja vodovoda na Lešah... Kar nekaj skupnih večjih projektov s skupnim finančnim vložkom smo uresničili z občinami Mežiške doline ali celotne Koroške; obnovo Koroške osrednje knjižnice na Ravnah, pričeli smo z gradnjo letnega bazena, projekt za zbirni center za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov je že v izvajanju...

Koroška pokrajina, svet z naravnimi in kulturnimi skupnimi značilnostmi, kar kliče po ustanovitvi Koroške pokrajine. Župani koroških občin so na sestankih Sveta koroške regije z aktivnostmi in argumenti pristojno ministrstvo opozorili na to.

Živimo v obdobju, ko soustvarjamo novo poglavje zgodovine naše domovine. Smo pred vključitvijo v Evropo. Naša generacija je generacija tistih, ki bo postala del združene Evrope, njen enakovredni partner.

Spoštovani občani,

dovolite, da se Vam ob zaključku leta najiskrenejše zahvalim za vse, kar ste v preteklem letu storili za občino oz. za njen razvoj. Hvala Vam za vso znanje in energijo, za ves dragoceni čas, ki ste ga poklonili. Zahvalil bi se za vsa sponzorstva in donacije in druge oblike pomoči številnih med vami, ki omogočajo in pomagajo k rasti občine. Hvala.

Vsem želim veliko zdravja, sreče in uspehov v novem letu 2004 in tople božične praznike v krogu vaših najdražjih.

Župan Občine Prevalje
Dr. Matic Tasič

Prevalje je vsestransko razvita občina, ki svojim prebivalcem zagotavlja možnosti za delo, kvalitetno bivanje in osebnostni razvoj.

Občinski svet Občine Prevalje je dne 20. novembra 2003 sprejel Razvojni program občine, kjer je opredeljena njena vizija.

POMEN DOKUMENTA

- Razvojni program Občine Prevalje je dokument, ki postavlja nekajletni okvir uresničevanja razvojnih teženj v občini. Pomen dokumenta je večplasten, opredelimo lahko kot:
 - programsko podlago za usmerjeni razvoj občine v obdobju 2003 - 2006: Občina bo lahko na podlagi programskih opredelitev utemeljevala prijave projektov na različne sistemske vire financiranja.
 - RP - OP temelji na povezovanju: Povezovanje je duh časa, govorimo o regionalizmu, mrežah odličnosti, verigah dodane vrednosti - občina lahko ob negiranju vpetosti v širše okolje kaj hitro postane za reševanje problemov premajhna. Zato je odpiranje občine navzven, povezovanje s sosednjimi občinami na obeh straneh meje, priprava in izvajanje skupnih projektov, spodbujanje sodelovanja na vseh področjih. Občina Prevalje bo razvojno usmerjena občina, ki se bo sposobna hitro prilagajati novim razvojnim trendom. Njene aktivnosti na različnih področjih bodo usklajene in usmerjene k uresničevanju strateških usmeritev in zastavljene vizije, občina bo nenehno spodbujala izvajanje konkretnih projektov.
 - Spremenjeno razvojno paradigmo - spreminjanje sanacijske politike v naložbeno: razvojni program je v največji možni meri prilagojen tako trenutnim potrebam kot dolgoročnim razvojnim ciljem.
 - Načrt razvojnih programov: predstavlja izvedbeni del dokumenta, kjer so nanizane konkretne investicije in njihova dinamika financiranja v programskem obdobju.

PRIPRAVA DOKUMENTA

Priprava Razvojnega programa vključno s pripravo dispozicije je potekala od novembra 2002 do februarja 2003, ko je bil osnutek dokumenta z obravnavo na seji občinskega sveta prvič predstavljen javnosti. V nadaljevanju, v obdobju do oktobra 2003, je bil poudarek na noveliranju izvedbenega dela programa (Načrt razvojnih programov) in usklajevanju dokumenta.

V času priprave RP - OP je bilo izvedenih več delavnic s predstavniki občinske uprave, člani posameznih odborov in drugih zainteresiranih javnosti, ki se jih je skupno udeležilo čez 30 predstavnikov. Pripravo RP - OP je koordinirala ekipa podjetja A.L.P. Peca - podjetja za razvoj in trženje produktov Mežiške doline. Pri pripravi so sodelovali vodje in ostali predstavniki vseh strokovnih služb Občine Prevalje. Razvojni program občine Prevalje predstavlja podlago za usmerjeni razvoj občine v obdobju do l. 2006, spremljanje sodobnih trendov ob povezovanju vseh razvojnih možnosti in sposobnosti pa tisto osnovo, kjer lahko zastavljene cilje tudi dosežemo.

RAZVOJNE USMERITVE

Vizijo, zapisano v uvodu tega članka, lahko podrobneje opredelimo kot:

- razviti nove dejavnosti na osnovi lokalnih potencialov, ob upoštevanju sodobnih razvojnih trendov in strogih ekoloških kriterijev,
- razviti bogato in kvalitetno ponudbo storitvenih in servisnih dejavnosti, ki bo vsem prebivalcem zagotavljala enak dostop do osnovnih dobrin,
- načrtovati prostorski razvoj, ki bo določal usklajeno rabo prostora za razvoj dejavnosti in kvalitetno bivanje prebivalcev,
- izkoristiti obstoječo in razviti novo ponudbo možnosti za kulturno in športno rekreacijsko udejstvovanje prebivalcev.

Za doseg te ciljev smo opredelili temeljne razvojne usmeritve, ki jih lahko strnemo:

RAZVOJ PERSPEKTIVNIH DEJAVNOSTI

- Gospodarstvo - podjetništvo
- Turizem
- Kmetijstvo in podeželje

POGOJI ZA KVALITETNO BIVANJE

- Urejanje in usmerjanje razvoja v prostoru
- Infrastruktura
- Izboljšanje kvalitete in razvoj novih storitvenih dejavnosti

KVALITETEN OSEBNI RAZVOJ

- Aktiviranje človeških potencialov

Kot se strukturi razvojnih dokumentov spodobi, so razvojne usmeritve v nadaljevanju dokumenta opredeljene z ukrepi in aktivnostmi. Razvojni dokument bo v kratkem objavljen tudi na spletni strani občine in vse občane vljudno vabimo, da si ga ogledajo in podajo svoje mnenje.

NA PRAGU USTANAVLJANJA SUŠNIKOVE FUNDACIJE

Občina je prejela pobudo skupine občanov, ki je že dalj časa zorela, da se na Prevaljah ustanovi SUŠNIKOVA FUNDACIJA (delovni naslov), ki bi jo finančno podprla Občina Prevalje, podjetja in posamezniki.

S tem bo Občina Prevalje in Koroška pridala še dodatno priznanje, čast in trajen spomin svojemu rojaku dr. Francu Sušniku, mladim pa povečala možnosti za doseganje znanja.

Poslanstvo fundacije bi bilo v prvi vrsti namenjeno razvoju in napredku našega kraja, razvoju koroške regije in s tem podeljevanju štipendij našim študentom za dodiplomski in podiplomski študij, za znanstveno raziskovalno dejavnost, kulturno umetniško dejavnost, založniško dejavnost in drugo. Razslojevanje, ki ga v današnjem času prinaša tržno gospodarstvo, marsikateri družini preprečuje dostojno šolanje otrok, pri čemer bo ustanova pomagala s posebnim posluhom za nadarjene glede na materialne možnosti ustanove.

KOROŠKA - DOLINE S TRADICIJO, POKRAJINA S PRIHODNOSTJO

V letih od 2000 do 2002 se je v regiji skozi pripravo regionalnega razvojnega plana izgrajeval proces partnerstva, ki je danes temelj skupnega nastopanja in zagovarjanja stališča, da je regija sposobna sprejeti odgovornost za svoj razvoj.

Ob napovedanih spremembah ustave na področju oblikovanja pokrajin je za Koroško odločilnega pomena, da nadaljujemo z že začetimi skupnim razvojnimi aktivnostmi, ki bodo vodile k v razvojnemu planu zapisani viziji: "Koroška - doline s tradicijo, pokrajina s prihodnostjo".

Uspešno izvajanje razvojnega plana ter prioriteten projektov je predvsem odvisno od uspešne povezave in usklajenosti neposrednih in posrednih vzpodbud. Za leti 2003 in 2004 smo v regiji izbrali prioritete projekte v okviru vseh treh strateških prioritet.

Projekti na področju gospodarskega razvoja:

Vzpostavitev tehnološkega centra

Podeželsko razvojno jedro

Vzpostavljanje grozdov

Garancijska shema

Vzpostavitev stalnega širokopasovnega brezžičnega podatkovnega omrežja, Koroška... barvitost dolin – projekt celovite promocije regije

Projekti v okviru človeških virov:

Ustanovitev višje in visokošolskega centra

Center za rehabilitacijo invalidov

Ostani tu

Projekti infrastrukture:

Infrastruktura za ravnanje z odpadki

Zagotavljanje in zaščita vodnih virov

V pripravi pa so še projekti izgradnje športne in kulturne infrastrukture. V teku je tudi izdelava Regionalnih zasnov prostorskega razvoja.

Koroška je bila aktivno vključena v pripravo Skupnega programskega dokumenta Phare CBC / Interreg III 2000 - 2006. Na osnovi opredeljenih prioritet programa bo Koroška kandidirala z izvedbenimi projekti na področju ekonomske kohezije, razvoja kadrov in regionalnega sodelovanja ter trajnostnega razvoja prostora. Pri tem velja upoštevati tudi pripravo skupnih projektov več regij, ki lahko na teh področjih združeni uspešnejše rešujejo enake probleme.

Na področju razvoja in kmetijstva ima Koroška za območje Mežiške doline in Dravograda potrjen program razvoja podeželja in se s prvimi projekti že vključuje v program predpristopne pomoči SAPARD.

Finančna vrednost izvedbenega dela RRP-ja do leta 2006 temelji na oceni absorpcijske moči regije, ki izhaja iz realnih predpostavk upoštevanja občinskih proračunov, investicijske moči gospodarskih družb in državnega proračuna namenjenega za skladni regionalni razvoj po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja ter sofinanciranja s strani EU.

Z načrtovanimi aktivnostmi in projekti smo si zastavili doseči razvitost, ki nas bo postavila v na mesto srednje razvitih regij v Sloveniji.

Karmen Sonjak

CILJ - POSLOVNA ODLIČNOST

Svetovalec za pomoč strankam

Dobro opravljeno delo je edino in najboljše zagotovilo za obstoj ter razvoj vsake dejavnosti, prav tako tudi upravnih storitev. V Upravni enoti Ravne na Koroškem želimo doseči, da bo naše delo optimalno organizirano in v celoti naravnano k strankam in njihovim potrebam.

Zaradi tega je bila v letu 2003 izpeljana vrsta aktivnosti, s ciljem nuditi kar najbolj celovite usluge ter skrajšati poti uporabnikom naših storitev. V skladu s sprejetimi predpisi smo v sprejemni pisarni uvedli delovno mesto svetovalca za pomoč strankam, ki je zadolžen za dajanje potrebnih informacij o posameznih upravnih postopkih, hkrati pa strankam nudi pomoč tudi pri izpolnjevanju vlog ter druge splošne informacije.

Enotna spletna stran

Za olajšanje opravil na upravnih enotah in za pridobitev koristnih informacij o postopkih in storitvah je izdelana enotna spletna stran za vse upravne enote v Republiki Sloveniji. Poleg informacij pa boste tu našli tudi obrazce, ki so prav tako enotni za vse upravne enote, kar prispeva k poenotenemu in skladnemu delovanju le teh.

Evropski model kakovosti v javnem sektorju - CAF

Če imate na delo upravne enote pripombe, če ste naleteli na neprijaznega uslužbenca, pa tudi če želite storitev ali uslužbenca pohvaliti, vam spletna stran upravne enote nudi možnost posredovanja vaših pripomb, predlogov, pa tudi pohval. Vse to pa lahko

zapišete tudi v knjigo pripomb in pohval, ki se nahaja v sprejemni pisarni upravne enote in na vseh krajevnih uradih.

V pomoč strankam so tudi vloženke, ki so nameščene v primernih žepkih na vidnem mestu v poslovnih prostorih upravne enote, s točnimi informacijami kdo, kako in kje lahko uveljavlja svoje pravice na upravni enoti, hkrati pa nudijo tudi druge potrebne splošne informacije.

V mesecu maju in juniju smo z anketiranjem strank in zaposlenih ugotavljali njihovo zadovoljstvo pri opravljanju javnih oz. upravnih storitev. Postopki za ugotavljanje kakovosti storitev so se izvajali na osnovi enotne metodologije, ki jo je določil minister. Rezultati ankete pa so bili presenetljivo dobri, kar nas vsekakor ne sme uspavati, temveč mora biti naš stalen cilj strokovna, prijazna in učinkovita upravna storitev. Vsekakor pa moramo poudariti, da sta ti dve anketi osnova za naš projekt, ki je v postopku uvajanja, in sicer je to evropski model kakovosti v javnem sektorju - CAF, ki temelji na strukturi evropskega modela poslovne odličnosti.

Plačevanje s kreditnimi in plačilnimi karticami

Omeniti je še treba, da je že vse letošnje leto omogočeno plačevanje s kreditnimi in plačilnimi karticami, tako na sedežu upravne enote kot tudi na Krajevnem uradu Prevalje.

V tesnem sodelovanju z ostalimi organi javne uprave pa je zaživela tudi Uredba o pridobivanju in posredovanju podatkov med organi javne uprave za potrebe upravnih postopkov, s čimer so strankam prihranjene nepotrebne poti od urada do urada.

Zelo pozitiven je bil tudi odziv na obveščanje voznikov osebnih vozil o preteku veljavnosti vozniškega dovoljenja, s čimer bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

MORDA ŠE NE VESTE,

da na spletni strani <http://upravneenote.gov.si> najdete:

- vodnik po upravnih storitvah,
- obrazce vlog,
- objavo ponudb za prodajo kmetijskih zemljišč, kmetije oz. gozda,
- možnost posredovanja pripomb, predlogov in pohval.

Elektronski naslov je: ue.ravne@gov.si

Upravna enota Ravne na Koroškem

eCENTER A.L.P. PECA - NOVE TEHNOLOGIJE IN REGIONALNI RAZVOJ

Ko beseda nanese na A.L.P. PECA, marsikdo poreče: Aja, to so pa oni, ki polnijo mošt. Od vsega začetka je bila Enota za razvoj podeželja samo eno od področjih našega delovanja, letos pa smo ustanovili novo podjetje. CELK - Center za razvoj podeželja je prevzel tudi upravljanje blagovne znamke Dobrote izpod Pece, v okviru katere se polni tudi jabolčni sok in mošt.

Čas zahteva specializacijo, področje razvojnih aktivnosti ni nikakršna izjema. Malokdo ve, da je A.L.P. ena največjih razvojnih agencij in trenutno edina, ki v svojem delovanju intenzivno deluje na izkoriščanju možnosti, ki jih pri doseganju razvojnega preboja za

ruralne regije ponujajo sodobne tehnologije. Povabilo za ta članek izkoriščam za kratko predstavitev našega delovanja na t.i. eVsebinah.

V zadnjem letu je podjetje prenovilo notranjo strukturo, izgradili smo prepoznavnost tudi v širšem evropskem prostoru. Sodelovanje v nacionalnih in evropskih programih ter izgradnja pogojev za uveljavitev mrežne ekonomije na lokalnem oz. regionalnem nivoju, dajeta podjetju novo prepoznavno podobo.

Panoga, na katero se nanaša delovanje A.L.P. PECA v zadnjih letih, spada v področje nove oz. mrežne ekonomije. Na Fari smo opremili multimedijško učilnico (imenujemo jo eCenter) in vzpostavili ECDL izpitni in testni center. Že v l. 1999 smo v partnerstvu z računalniško hišo KOPA RAČUNALNIŠKI INŽENIRING pridobili koncesijo za ECDL (Evropsko računalniško spričevalo). ECDL (European Computer Driving Licence) je temeljni evropski izkaz splošne računalniške pismenosti, ki je že prerasel evropske okvire in se uveljavil v več kot 80 državah sveta. Zanimivo je, da je švedski Volvo vse svoje upravne delavce napotil v ECDL izobraževanje. Vi lahko ECDL pridobite Na Fari, veljal bo tudi na Švedskem.

A.L.P. PECA z svojimi projekti poskuša zmanjševati dve vrsti ločnic:

► Prva je digitalna in pomeni omejeno možnost dostopa do sodobnih tehnologij za najširši krog uporabnikov. Projekti uvajanja stalnih podatkovnih brezžičnih omrežij so področje, kjer lahko to ločnico zmanjšamo. V mesecu novembru smo poslovne lokacije na Prevaljah in Ravnah povezali z brezžično širokopasovno podatkovno povezavo.

► Druga je ločnica v znanju, ki pomeni neizkoriščanje možnosti sodobnih tehnologij. Programi uvajanja digitalne pismenosti, novih oblik dela, fleksibilnosti v mala in srednja podjetja so vsebine, ki so dostopne Na Fari, eDelo, kot v zadnjem času poimenujemo različne oblike dela na daljavo, je posledica uvajanja in razvoja novih tehnologij. Povečalo se je število možnih lokacij opravljanja dela, kar vpliva na trg dela, strukturiranost delovnega časa, organizacijske oblike, management, delovne odnose, pa seveda tudi na to, kako posamezniki delo povezujejo s svojim zasebnim življenjem. Mrežno gospodarstvo promovira istočasno individualnost in socialnost, zahteva večjo osebno odgovornost, omogoča večjo osebno svobodo in zahteva tesnejše in intenzivnejše sodelovanje. Pojem "služba" počasi izginja, mrežne tehnologije omogočajo izbor organizacijske oblike glede zahtevanih delovnih ciljev.

A.L.P. PECA je znanje o novih oblikah dela, učenja in poslovanja pridobival v elitnih evropskih programih, ki so praviloma rezervirani za raziskovalne institucije, univerze in inštitute. Bili smo eno redkih podjetij v Sloveniji, ki je bilo v 5. Okvirnem programu zastopano s tremi projekti: Beep, FlexWork in PRISMA. Za več informacij o teh projektih vas vabimo na našo spletno stran (www.alppeca.si). 6. Okvirni program, ki se začne letos, predstavlja nov izziv - edini nasvet, kako pridobiti evropska sredstva, je vztrajnost. Čas polnopravnega članstva v EU bo čas streznitve, nerealna pričakovanja bodo sestreljena v realnost pogajanj, lobiranja, klientelizma in neskončnih birokratskih procedur.

Kako managerirati lokalne interese v spremenjenih pogojih nacionalnih ekonomij je temeljno vprašanje za vse občinske uprave - konkurenčnost na področju sodobnih tehnologij je lahko pomemben vzvod pri uveljavljanju svojih interesov.

Davorin Rogina, direktor A.L.P. PECA

DOM VAROVANIH STANOVANJ PREVALJE

Spomladi letos je podjetje SGP KOGRAD GOK IGEM d.o.o. v neposredni bližini Doma starostnikov na Prevaljah dogradilo "Dom varovanih stanovanj in pridobilo uporabno dovoljenje. Investitor objekta Doma varovanih stanovanj je bilo podjetje SGP Kograd IGEM d.d. Arhitekturni projekti so bili pripravljeni v Arhitekturnem ateljeju iz Maribora, odgovorni vodja je priznan arhitekt Bogdan Reichenberg.

V Domu varovanih stanovanj je v treh etažah prostora za 24 stanovanj velikosti od 30,65 m² do 62,25 m². Struktura stanovanj je naslednja: 6x2 sobno stanovanje, 6x1,5 sobno stanovanje, 6x1 sobno stanovanje, 6x garsonjere.

Objekt se nahaja na jugovzhodni strani Doma Starejših Na Fari na Prevaljah. Preko veznega pločnika bo po vselitvi povezan z Domom starejših občanov, kar bo omogočilo neposredno koriščenje prostorov in storitev Doma starejših občanov. Po potrebi bodo prebivalcem doma varovanih stanovanj omogočene naslednje storitve:

- Osebna nega (pomoč pri hranjenju, vstajanju, oblačenju, kopanju, postiljanju,...)
- Gospodinjska pomoč (čiščenje stanovanja, pranje in likanje perila, priprava obrokov, pomoč pri jemanju zdravil, nakupovanje, urejanje bančnih zadev...)
- Socialna pomoč za medčloveške odnose (organizirano druženje v skupinah starih za samopomoč, družabni obiski, branje,...)
- Zdravstvene storitve (obisk zdravstvenega osebja po potrebi - sestrski klic**)

Cena tovrstnih nad standardnih stanovanj je seveda nekoliko višja od klasičnih stanovanj in znaša oca 1280 EUR/m². Na voljo so različni finančni aranžmaji. Zanimane kupce vabimo, da dodatne informacije pridobijo pri podjetju SGP Kograd IGEM Inženiring d.o.o., Selovec 83, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, na telefonski številki 02 8710 827.

Dom varovanih stanovanj

je objekt, s stanovanji, ki so prilagojena potrebam starejših oseb, da lahko preživljajo starost v domačem okolju, med domačimi ljudmi in navadami in optimalnim nivojem samostojnega življenja, ki ga še zmorejo.

Sestrski klic

je oznaka za sodobno elektronsko komunikacijo (poseben telefon), kjer je mogoče z brezžičnim daljinskim prožilcem priklicati pomoč prilagojene bivalne enote, namenjene starejšim, ki ne morejo več živeti popolnoma samostojno in katerih bivanje potrebuje varovanje z organizirano pomočjo pri hišnih opravilih in zdravstvenih storitvah, glede na potrebe prebivalcev.

sTovrstni center se bo v Prevaljah ustanovil v naslednjih mesecih, komunikacijsko povezavo pa ne bo omogočal samo osebam Doma varovanih stanovanj, temveč tudi širši regiji – vsem tistim, ki se bodo na to storitev naročili.

V prihajajočem letu se bomo preselili iz Evrope k Evropi. Dolga pot domov se kaže kot konec nekega popotovanja, ki ga bi lahko poimenovali tudi po domače "okoli r... v žep". Verjetno zapisano ni politični korektno, je pa prosto po znamenitem igralcu Sir Antony Hopkinsu : "Politična korektnost je enaka jedi brez soli in me ne zanima". Urbanizem je bil v vsej svoji zgodovini (ko se tako še ni poimenoval) zavezan vladajočim elitam visokih, višjih in nižjih izbrancev. Prostor so v večini poseljevali mali lastniki, bajtlarji in najemniki. Presek med njimi je bil izražen v t.i. obliki "segedina". Potreben je bil prestop k prestopu/premiku. Pristop bo izveden v letu 2004, saj bo zaznamoval sprehod in prehod iz prejšnjega v preteklo , vsaj kar se Slovenije tiče. S pristopom k Evropski uniji se bo spremenila državna ureditev, s sprejetjem t.i. "prostorske ustave", v obliki "Strategije prostorskega razvoja Slovenije" pa bo izvedeno skrajne preoblikovanje pogledov in vplivov na prostor. Ta vrnitev v prihodnost bo potekala brez karizmatičnih osebnosti, bodo pa vidne karizmatične posebnosti v obliki sprememb. Naše besedišče je že koncem leta 2002 zaznamoval novorek, ki je opustil "posege v prostor" in jih nadomestil s preprosto besedo "gradnje". Vse, kar se dogaja in spreminja v prostoru in času so gradnje. Računalništvo je z bliskovito natančnostjo posvojilo besedo "arhitektura". Ta beseda v tej veji življenja pomeni postavitve in vzpostavitev sistemov dožemanja in umeščanja ter posledično rešitev v obliki vzorčnih povezav. Smešno se zdi, da smo v preteklih desetletjih imeli vsi polna usta soodločanja o prostoru, prostorskih vzorcih, poenotenju, izvajala pa se je najčistejša oblika anarhija, ki bi jo lahko opisali kot "ne boj, mesarsko klanje!" Novorek Zakona o urejanju prostora (ZUreP-1) in Zakona o graditvi objektov (ZGO-1) prestopa splošno vpletenost vseh-vse na posamezno-in-določeno in začrtuje mejo med zunanjim in notranjim, kar lahko na kratko označimo z : "Zanima vas lahko, briga pa ne." Takšno prostodušnost so zakonodajalci sprejeli s točno določeno pravno (in finančno) odgovornostjo graditeljev in vlagateljev v sisteme gradenj vseh vrst. Odločanje o gradnjah je splošno po obliki pristopov (javne razgrnitve, javne razprave, programi opremljanja,...) in specifično po obliki odločanja (plačila posegov, zaščita investicij, načrt omejitev tako vlagateljem kot tudi mejašem, ipd). Lastnina je namreč po letu 1991 znova postala imenska in odločujoča- iz splošne družbene anonimnosti in anemičnosti je postala predmet izjemne osebne in polnokrvne zainteresiranosti lastnikov-vse v želji po plemenitenju njene vrednosti. Hkrati se je pojem "družbena lastnina" preciziral v občinska in državna. Lastnina in lastnik, ki o njej odloča in ne neko nedoločeno, splošno združbo (N.N.) Hkrati pa vsi po vrsti pozabljamo, da demokracija ne predstavlja kvašenja in besedičenja kar poprek, ampak omogoča vsesplošno svobodno izražanje svojih pogledov ob zagotavljanju svobode preostalih sodelujočih. To pa pomeni, da vsi odgovarjamo za svoja dejanja in besede. Dandanes so dolžnosti pred pravicami, hkrati pa so meje svobode jasne, čvrste in predvsem zapisane. Lastnina posameznikov, združenj in podjetij predstavlja "zaseben" interes, ki je nemalokrat v nasprotju s t.i. "javnim", ki ga zastopajo lokalne skupnosti in država. Nemalokrat se zgodi, da v prostoru nastopa in odloča t.i. "kapitalski urbanizem", ki je posledica praznih želodcev in prepolnih obljub. Evropa naših polnih ust in ne tako polnih želodcev je Evropa zapisanega in načrtanega. Vse se začne in konča pri postopkih in pravilih. Vsakršne oblike želja in zamisli, ki niso vpletene v kolo programov izvisijo na kolesju protokolov in proračunov. Evropa (pre)željenega blagostanja je Evropa preverjanja načrtov in stokrat presejanih odločitev. To ni prostor improvizacije med načrtanim in izvedenim. Evropa čvrste valute je Evropa discipline in reda. Slovenija in z njo mi vsi smo skočili na kolo zgodovine in spregledali, da to ni otroški vrtljak, ampak tobogan. Njegovi prvi zavoji so se previli v obeh prostorskih zakonih, ki sta začela uveljavljati zapisano in načrtano pred želenim in izmišljenim (ne zamišljenim). Zamenjava "ljudskih/občinskih" odlokov za enostavne objekte z državnim pravilnikom je prvi, a zelo rigorozen zarez v prostor manipulacij z odločitvami, še posebej s tistimi političnim predznakom. Slovenija nepotizma, klientilizma in samovoljnosti se počasi poslavlja. Resda z polževo hitrostjo, a vendar. Giordana Bruna so nekoč hoteli z ognjem prepričati v svoje izvoljeno pravo, a jim je z grmade zamomljal: "In vendar se vrtil!" Lokalnim skupnostim se obeta zelo zanimivo volilno leto. Županov ne bo več v parlamentu države, parlament ne bo več vsevedno zasedanje ljudstva v ljudstvu. Odločitve se selijo vse dalj od oči v oči, saj bo spremljanje medijev (TV, svetovni splet,...) iz Bruslja postalo stalnica. Parlamentarne razprave bodo zvodenele. Volitve za nova občinska vodstva pa bodo v predverju spremembe valute. Šele proračuni, prikazani v evrih, bodo prikazali prilehnosti in majhnost naših načrtov. Premnogi neštrevni milijoni bodo postali berljivi tisočaki. Kot kaže sedanji ritem sprejemanja državnih prostorskih aktov in njih spremnih uredb, pravilnikov in navodil, bo ravno 01. 01. 2007, ko bodo vse slovenske lokalne skupnosti morale sprejeti vsaka svojo Strategijo prostorskega razvoja in svoj Prostorski red. Če tega ne bodo storile, bodo lokalne skupnosti postale zgolj prostori želja in ne prostori sprememb in napredka. Brez teh aktov ne bodo mogle pridobiti nobenih dokumentov za kakršnokoli gradnjo tako zase kot tudi za potrebe svojih državljanov. Evropa prava in zapisanih dejstev jih bo potisnila v kot v obliki avtogola. Tako nam pristopno-prestopno leto omogoča, da ta presežni dan (ni nujno, da je to ravno 29.februar) porabimo za tvorno sodelovanje pri našem skupnem izboljšanju jutrišnjega. Evropa ni samo skupnost regij. Evropa bo od naslednjega(kako ironično) praznika dela tudi Evropa vseh obstoječih in novih slovenskih občin in zbir slovenskih "pokrajin v ustanavljanju". Morebiti pa bo prav simbolično, da bo praznik dela tudi praznik Evrope. Tako bomo lahko potegnili enačaja DELO=EVROPA=DENAR. **Borut Bončina,u.d.i.arhitekt**

OBNOVA ZDRAVSTVENEGA DOMA PREVALJE

Za obravnavani objekt je bila izdelana lokacijska dokumentacija, izdano lokacijsko dovoljenje ter izdelana projektna dokumentacija za adaptacijo z nadgradnjo, ki jo je izdelalo podjetje SGP KOGRAD IGEM Inženiring d.o.o..

Predvidena je fazna obdelava objekta in sicer v prvi fazi se adaptirajo prostori obstoječe Zdravstvene postaje v kleti in pritličju ter poruši avla obstoječega vhoda, ki se nadomesti z novo, manjšo in prilagojeno intervencijskemu dostopu na severni strani z uvozno rampo, v celoti pokrito z nadstrešnico in ločen vhod za stranke na južni strani, prav tako dostopen preko rampe (primernejši dostop za invalide), ki je delno pokrita z nadstrešnico. V prvi fazi je predvidena še izvedba montažne kovinske pokrite nadstrešnice na severni strani objekta za shranjevanja odpadkov.

V drugi fazi pa je predvidena nadgradnja obstoječega objekta za dve etaži z ločenim vhodom in stopniščem. Z nadzidavo se pridobi novih 9 stanovanjskih enot in sicer:

- Enoinpolsobno 1 x (46 m²)
- Dvosobno 2 x (63 m²)
- Dvoinpolsobno 1 x (68 m²)
- Trisobno 3 x (78 m²)
- Štirisobno 2 x (81 m²)

Skupna površina novo pridobljenih stanovanjskih površin znaša 636 m. Stanovanja se bodo gradila za trg in bodo predvidoma vseljiva koncem leta 2004.

Stane Plaznik

PETROL ENERGETIKA

Leto 2003 predstavlja pomembni razvojni mejnik za podjetje Petrol Energetika, ki v tem letu dopolnjuje svojo 10. obletnico delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1993 z imenom Energetika Ravne, d.o.o. in se je prednostno ukvarjalo z oskrbo intenzivnih jeklarskih porabnikov z vsemi vrstami energije. Petrol Energetika, d.o.o. je danes sodobno organizirano podjetje za celovito oskrbo porabnikov z različnimi vrstami energije in storitvami. V pogojih odprtega energetskega trga ponuja svojim dosedanjim in novim kupcem možnost konkurenčne oskrbe z električno energijo, zemeljskim plinom, toplotno energijo za daljinsko ogrevanje, paro, tehničnimi plini, vodo ter stisnjenim zrakom. Pomemben del dejavnosti predstavlja projektiranje in tehnično svetovanje vsem odjemalcem za stalno izboljševanje energetske učinkovitosti, vzdrževanje energetskih naprav ter izvedba novogradenj na področju energetske oskrbovalnih sistemov in naprav.

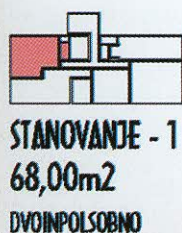
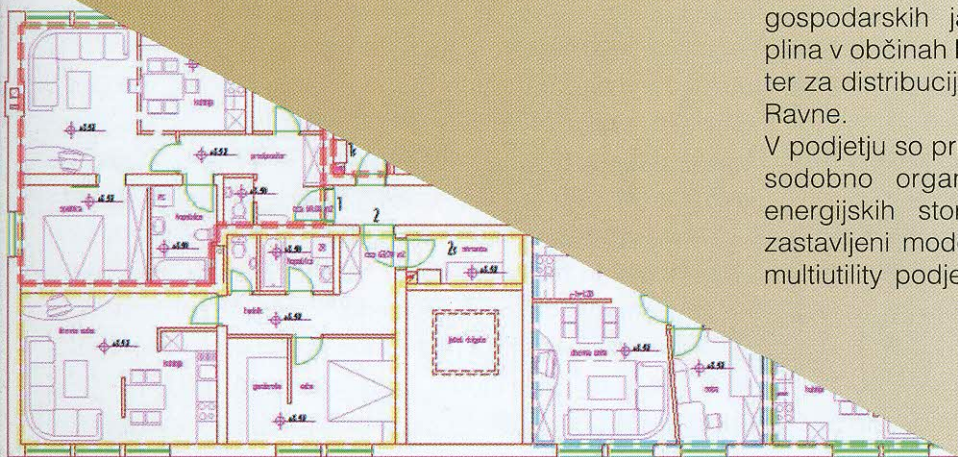
Po uspešno izvedenem procesu lastninskega preoblikovanja v letu 2002 je podjetje dobilo novega lastnika Petrol, d.d. Ljubljana. Pol leta zatem je bila izvedena pripojitev družbe Petrol-Energetika Štore, d.o.o. Z dokapitalizacijo podjetja znaša novi lastniški delež Petrol d.d. 98,85% in delež Družbe pooblaščenke Železarne Štore 1,15%.

Podjetje je z menjavo lastnika bistveno razširilo obseg poslovanja, kar se odraža tudi v čistem prihodku od prodaje, ki se bo iz doseženih 2,1 milijarde SIT v letu 2002 povečal na 4,3 milijarde v letu 2003.

V podjetju bodo letos izvedli za 690 mio SIT investicijskih vlaganj, v letu 2004 pa načrtujejo dodatnih 745 mio SIT vložiti v obnovo in dograditev obstoječe energetske infrastrukture.

Na podlagi spremembe energetske zakonodaje se podjetju ponuja dodatna razvojna priložnost na področju trgovanja z električno energijo in pridobitev koncesij za distribucijo zemeljskega plina in toplotne energije na področju oskrbe lokalnih skupnosti. Konec leta 2002 je že pridobilo tri koncesije za izvajanje gospodarskih javnih služb distribucije zemeljskega plina v občinah Prevalje, Mežica in Ravne na Koroškem ter za distribucije toplotne energije na območju občine Ravne.

V podjetju so pripravljeni na nove izzive in priložnosti s sodobno organiziranostjo in s celovito ponudbo energijskih storitev načrtujejo dopolniti in razširiti zastavljeni model poslovanja po konceptu regijskega multiutility podjetja.

DVE LETI DELA DOMA STAREJŠIH NA FARI

Dve leti dela, prizadevanj, odrekanih, navdušenja, optimizma in tudi strahov, ali bo uspelo upravičiti pričakovanja, ki sta jih gojili skoraj dve stotni stanovalcev v novem Domu starejših na Prevaljah, sta minili. Triindvajsetega novembra 2003 smo beležili drugo obletnico njegove otvoritve in lahko rečemo, da je bila investicija v gradnjo doma za starejše za Občino Prevalje izjemna pridobitev, ki se je v kratkem času uspešno vključila v okolje. Z njim živi in ga na svoj način, s svojo osnovno dejavnostjo v skrbi za stare ljudi in številnimi drugimi vzporednimi prizadevanji za njihovo čim boljše počutje, plemeniti in utrjuje v sobivanju, ne samo s starejšimi občani izven doma, ampak tudi s srednjo, mlajšo in tudi najmlajšo generacijo.

Za obdobje v drugi polovici leta 2003 lahko s ponosom zapišemo, da je polnjenje Doma končano, da je zasedenih vseh 190 ležišč, ki so na razpolago. Veseli smo zato, ker začetki glede tega niso bili najbolj obetavni. V letu 2002 smo skoraj polovico leta dosegali število nastanitev pod sto petdeset, saj že iz Mežiške doline ni prišlo več kot sto stanovalcev, iz koroške regije ne čez sto trideset, tako da smo že razmišljali o prekategorizaciji dvoposteljnih sob v enoposteljne, po katerih je že vseskozi veliko povpraševanje. Z maksimalnim prizadevanjem vodstva Doma, z odpiranjem Doma v celoten slovenski prostor so nastanitve naraščale, tako da nam je sedaj, ko je Dom v celoti poln, kar žal, da so se že pojavile čakalne dobe in da mnogokrat že ni več mogoče takoj ugoditi tudi najbolj nujnim prošnjam za nastanitev. Na domsko varstvo po podatkih za mesec november čaka dvajset prosilcev, drugih dvajset pa je vložilo prošnje za nastanitev za vsak primer. Dom sicer načrtuje izgradnjo še do dvanajst ležišč na podstrešju same zgradbe do konca leta 2005, vendar kaže, da ob hitrem naraščanju števila starejših kaj kmalu ne bo dovolj prostih mest za prosilce že z območja same Koroške.

V dosedanjem dveletnem obdobju je Dom utrdil kvaliteto svojih storitev, ki se nanašajo na bivalni standard, prehrano, zdravstveno nego, ohranjanje in vzpodbujanje psihične, fizične in duhovne kondicije naših stanovalcev ter drugih storitev, tako da so le-te povsem primerljive s storitvami drugih domov za starejše, če niso celo boljše. Prehrano stanovalcev, ki je sicer večna tema v vseh domovih za starejše in tako tudi v našem, pripravljamo v sodelovanju s stanovalci in skupaj z njimi iščemo načine za izboljšanje in popestritev s čim več vrstami prehrane. Zdravstvena nega je usmerjena k starostniku. Za psihoorgansko spremenjene stanovalce je bil organiziran in izgrajen dementni oddelek, kjer je organiziran 24 urni nadzor. Izvajamo že storitve začasnih kratkotrajnih nastanitev in marsikateri takšen stanovalec se nato odloči za trajno nastanitev. V Domu izvajamo že tudi številne servisne

storitve, ki so v pomoč starejšim v bivalnem okolju. Gre za pranje perila, kuhanje in razvažanje kosil, peko peciva, frizerske storitve, pedikerske storitve, masaža, kopanje itd. so poznane številnim uporabnikom izven Doma.

Dom je v času svojega obstoja dopolnil ureditev svoje okolice, dodatno uredil dve manjši jedilnici v gornjih nadstropjih, dementni oddelek, prostore delovne terapije, dodatne prostore lastne fizioterapije, delavnico, skladišče in arhiv, uredil in organiziral je domsko knjižnico in številne druge stvari, ki so nujno potrebne za kvalitetno in nemoteno delo z našimi stanovalci. V Domu se ves čas odvija, v smislu kvalitetne socialne oskrbe, bogata dejavnost okupacijskih skupin, zlasti delovne terapije, ki je doslej že trikrat postavila svoje izdelke na ogled. Tisti, ki so si ogledali izdelke naše delovne terapije, kar niso mogli verjeti, kaj vse še premorejo naši stanovalci.

Preveč prostora bi porabili, če bi naštevali še vse druge okupacijske skupine, ki delujejo v Domu, ki pa niso nič manj pomembne in koristne. V Domu delujejo tudi številne skupine s kulturno dejavnostjo, od skupine starih ljudi za samopomoč do pevskega zbora, bralnega krožka itd. Dom si je v tem času utrdil svoj ugled kot kraj številnih in bogatih, za naše stanovalce in bližnje okolje dobrodošlih kulturnih prireditev. Že drugo leto je bilo takšnih doživetij čez petdeset, kar je nedvomno lep dosežek. Ali gre za slikarske in kiparske razstave, glasbene, gledališke ali druge prireditve, vsaka od teh pomeni polepšan dan za naše stanovalce, zato si želimo takšne pozitivne energije, vpetosti in sodelovanja z okoljem, iz katerega prihajajo obiskovalci, kulturniki in drugi z dobrimi nameni v naš Dom, še naprej.

Ivan Penec

Občine Mežiške doline so v mesecu avgustu 2003 gradbenemu podjetju SGP Kograd GOK IGEM dokončno poplačale vse obveznosti za izgradnjo Doma za starejše Na Fari na Prevaljah v višini 443.198.341.79 SIT. Od tega je Občina Prevalje poravnala 236.530.474,56 SIT.

PRIDOBITVE

KROŽNO KRIŽIŠČE

Po dolгих letih čakanja, težav pri vključevanju v promet ter veliki nervozi voznikov, pešcev in kolesarjev, nam je končno skupaj z Družbo za državne ceste uspelo pričeti izvajati dela na krožnem križišču na Spodnjem kraju. Po končanju del bo moderno urejena prometna ureditev na magistralni cesti, z vsemi priključki na zaselke na Prevaljah. Izvedba del bo omogočala tekoče odvijanje prometa v vse smeri in konec mukotrnega čakanja. Izvajalec del je podjetje Slemenšek Marjan s.p. - gradbena mehanizacija in gradbena dela, nadzor nad izvajanjem del pa opravlja DDC iz Ljubljane in podjetje MBI iz Slovenj Gradca. Predračunska vrednost del je ocenjena na 100.000.000,00 sit. Občinski del investicije predstavlja ureditev in prestavitev komunalnih in energetskih naprav in vodov / vodovod, telefonska instalacija, prestavitev elektro vodnikov in objektov, ureditev instalacije kableske televizije in zaščita plinovoda /. Poseben poudarek smo na pobudo občanov namenili reševanju problematike fekalne in meteorne kanalizacije na območju Spodnjega kraja, kar je bil v zadnjem obdobju zelo pereč problem in je prebivalcem povzročilo obilo težav in škode. Republiška investicija pa je izvedba vozniх površin, kolesarskih stez in pločnikov z izvedbo prometne ureditve, odvodnjavanja, javne razsvetljave in zazelenitev okolice. Primerno bo rešena tudi izvedba protihrupnih in zaščitnih ograj za sosednje stanovalce. Predviden zaključek vseh del je konec aprila leta 2004.

STARE SLEDI

V začetku leta smo nadaljevali z izvajanjem del na Starih sledih. V tem, včasih kar nekam odmaknjenem in oddaljenem naselju, smo uredili fekalno in meteorno kanalizacijo, vodovodno omrežje, telefonsko in elektro instalacijo in ozemljili instalacijo kableske televizije in tako celostno rešili komunalno in instalacijsko infrastrukturo. Po dokončanju del na komunalnih in energetskih napravah se je izvedla in v asfaltno prevleko odela dovozna cesta in dvorišče v naselju. Krajanom smo omogočili, da so lahko uredili in asfaltirali tudi individualne priključke do svojih hiš in garaž. Ureditev dvorišč in dovozov se je izvedla s skupnimi sredstvi Občine Prevalje in krajanov. Izvajalec del je bilo podjetje SGD Ivartnik d.o.o., nadzor nad izvajanjem del pa je opravilo podjetje KP Log in podjetje MBI d.o.o iz Slovenj Gradca.

PRIKLJUČKI ČRNEC

Po lanskoletni izvedbi glavne ceste proti Suhemu Vrhu, se je v krajanih prebudila skrita želja po ureditvi dovoznih cest v naselja nad hribom nad Prevaljami. Že spomladi so prebivalci naselja v lastni režiji uredili fekalno in meteorno kanalizacijo. Na javnem razpisu je bil kot najugodnejši izvajalec izbrano podjetje SGD Ivartnik d.o.o, ki je tudi izvajalo dela. Dela so se izvajala s skupnim sofinanciranjem krajanov in Občine Prevalje. Lepo so se izvedli in asfaltirali cestni priključki z urejenim odvodnjavanjem in odcepi do individualnih hiš. Pod cestno površino smo izvedli kanalizacijsko omrežje in elektro instalacijo in temelje za ulične svetilke, ki bodo zagorele v naslednjem letu. Način financiranja in izvajanja del je svetel zgled, kako je možno s skupnimi močmi izvesti komunalno infrastrukturo in ustvariti prijetne pogoje za sobivanje.

CESTA SUHI VRH

Po lanskoletnem zaključku del v grobem asfaltu, smo v letošnjem letu nadaljevali z izvedbo del in z dokončanjem ceste, ki smo jo pričeli graditi lansko jesen. Tako na veliko zadovoljstvo krajanov in stanovalcev zaselka poteka promet po lepo urejeni in asfaltirani cesti v dolžini skoraj 3000 m. Cesta je lepo izvedena po pravilih stroke, z urejenim odvodnjavanjem, bankinami in brežinami. Sanirana pa je tudi struga in brežine potoka, ob katerem poteka trasa. Objekt je bil zgrajen s skupnimi sredstvi krajanov, donatorjev in Občine Prevalje. Ponovna zahvala gre vsem, ki so sodelovali pri financiranju objekta, ki je velika pridobitev za krajanje. Izvajalca del sta bila podjetje Gradis RNG Maribor in podjetje Slemenšek Marjan s.p. - gradbena mehanizacija in gradbena dela, asfalterska dela pa je izvedlo podjetje CMC Celje.

DELA V CENTRU KRAJA

Za izboljšanje situacije stoječega prometa smo v centru Prevalj izvedli tlakovano parkirišče za dvanajst osebnih avtomobilov. Pred Družbenim domom smo uredili in tlakovali večnamenski prireditveni prostor. Ob jubileju Prostovoljnega gasilskega društva pa se je tudi s pomočjo sredstev donatorjev obnovila dotrajana asfaltna prevleka pred Gasilskim domom.

FLISOV POTOK

Da bi se izognili poplavam in dokončali zastavljeni projekt, smo v okviru razpoložljivih sredstev tudi v letošnjem letu nadaljevali z regulacijo Flisovega potoka. Vzporedno z izgradnjo kanala za potok smo izvedli tudi novo kanalizacijo za naselje Črnc. Zavedamo se, da moramo z deli intenzivno nadaljevati in jih čimprej dokončati. Že v naslednjem letu planiramo nadaljevanje del na rešitvi vodotoka. Narejeni pa so že prvi koraki pri izdelavi projektne in investicijske dokumentacije za celostno ureditev cele ulice ob potoku. Ulica je v samem centru kraja, zato jo nameravamo že v naslednjem letu tlakovati in olepšati.

SKRB ZA NAJMLAJŠE

Za potrebe naših najmlajših smo na vrtcu Zgornji kraj popravili in obnovili strešno kritino, izvedli so se tudi nekatera sanacijsko zaščitna dela v notranjosti objekta. Izdelali smo varovalno ograjo okrog igrišča. V vrtcu Pod gonjami smo uredili nujno potrebno parkirišče za starše in zaposlene. S tem smo rešili prometni zamašek ob konicah. Uredila se je tudi ograja za zaščito naših najljubših. Pred osnovno šolo smo postavili otroško igrišče z igrali, na katerih se bodo sprostili najmlajši obiskovalci šolskega zavoda.

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Akcija "Varnostni pas"

Od 24. do 30. marca je potekala akcija Varnostni pas. Člani Prometnega krožka Osnovne šole Franja Goloba so preverjali uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev v vozilih. Rezultate opazovanja pri vrtcu Spodnji kraj in Pod gonjmi so zabeležili in analizirali. Ugotovili so, da so rezultati še slabši kot v lanski akciji, saj kar polovica odraslih v vozilih ni bila pripasana, pri otrocih pa je bil rezultat le malo boljši.

Začetek novega šolskega leta

Pred začetkom šolskega leta smo postavili znake, da bi voznike opozarjali na prisotnost šolarjev.

Prvih štirinajst dni pouka so učence na njihovi poti v šolo spremljali tudi člani Zveze šoferjev in avtomehaniko.

CIVILNA ZAŠČITA

Ekipa prve pomoči Civilne zaščite Občine Prevalje, ki jo sestavljajo Zdravko Senica, Edvard Zorman, Janez Svetec, Sašo Valente, Jožica Seidel in Jožica Krof, se je 13. septembra 2003 udeležila IX. Regijskega preverjanja ekip PP v koroški regiji na Ravnah na Koroškem in zasedla 2. mesto.

ŽAL, TUDI TO SE DOGAJA PRI NAS!

S toaletnim papirjem okrašeno športno igrišče pri šoli

Nekoga so hitrostne ovire v 3. ulici Pod gonjmi tako zelo ovirale, da jih je kar sam odstranil

Vsi našti projekti so bili izvedeni tudi iz sredstev, ki smo jih pridobili z oddajo plinskega omrežja novemu upravljavcu, končno poročilo bo objavljeno naslednje leto, po porabi sredstev.

Začetki razvoja kabelske televizije na Prevaljah segajo v leto 1988, ko so se zbrali krajanje Prevalj stanujoči na Trgu 3 in okolici ter pričeli pod okriljem takratne Krajevne skupnosti z razvojem kabelsko razdelilnega sistema. Akterji takratne prve izgradnje so bili g. Alojz Jazbec, g. Vlado Petrič ml., g. Drago Kos in še nekaj drugih. V tistem času verjetno "idejni vodje" projekta izgradnje kabelsko razdelilnega sistema niso niti slutili, da se bo ta njihova ideja tako razrasla in razširila na celotno Prevalje in veliko doprinesla k razvoju kraja. Z vključitvijo Krajevne skupnosti Prevalje pod vodstveno roko takratnega tajnika KS g. Vlada Petriča ml., so idejni projekt izgradnje sistema na Prevaljah, ki ga je izdelal g. Igor Barbarič, priglasili tudi na Občinskem komiteju za varstvo okolja in urejanje prostora.

Uspešen projekt

Projekt je zaživel in doživljal nenehne dopolnitve in širitve. Krajanje Prevalj so se množično odločali za sprejem TV signalov različnih TV postaj po kablu. Pod vodstvom KS Prevalje so krajanje s svojimi lastnimi sredstvi in tudi prostovoljnim delom izgradili in dograjevali sistem. Pričeli so se vrstiti drogovi, kabel se je napeljeval od stanovanjske hiše do stanovanjske hiše - možnost sprejema tujih programov se je širila in širila. Krajevna skupnost Prevalje je v tistih časih sprejemala vse prošnje za priključitev na omrežje, reklamacije nad kvaliteto sprejema, okvar in včasih tudi kakšno pohvalo. Skrbela je za povečevanje števila programov, redno vzdrževanje in skrbno gospodarila z imetjem krajanov.

CaTV društvo Prevalje

Občinska oblast takratne občine Ravne na Koroškem je v letu 1995 zahtevala od Krajevne skupnosti Prevalje, da mora ločiti poslovanje dejavnosti kabelsko razdelilnega sistema od dela KS in da se naj uredi primeren status za upravljalce sistema, ki je last krajanov Prevalj in ne občine. Iz dokumentarnega arhiva je razvidno, da so sistem na Prevaljah izgradili krajanje Prevalj z lastnimi sredstvi, brez pomoči občine Ravne. Člani Sveta KS Prevalje so prav iz navedenega razloga v letu 1995 na svoji seji sveta sprejeli sklep, da se kabelsko razdelilni sistem Prevalje preda v upravljanje novo ustanovljenemu društvu z imenom CaTV društvo Prevalje. Tako so takratni člani sveta KS Prevalje v skladu z Zakonom o društvih ustanovili 17.01.1996 CaTV društvo Prevalje. Društvo je imelo zadolžitev upravljanja s sistemom, ki je last krajanov Prevalj oziroma vseh tistih Prevaljčanov, ki so vložili v razvoj sistema finančna sredstva.

KSK Koroška

CaTV društvo Prevalje je upravljalo sistem ob pomoči in v sodelovanju s CaTV društvom Ravne na Koroškem, kasneje pa tudi s Črno na Koroškem in Mežico. S skupnim projektom je društvo izgradilo "Mikrovalovni prenosni linkovski sistem " KRS KOROŠKA", kar pomeni, da je društvo v letu 1997 že legaliziralo mikrovalovni prenosni linkovski sistem. Televizijski program POP-tv je tako doprinesel popestritev v naš kraj.

Elektro Turnšek

Ravno v teh letih se je zakonodaja glede telekomunikacij, avtorskih pravic, pravic do prenosov programov, pravic do uporabe signalov, pravic do opravljanja tržnih telekomunikacijskih storitev pričela zaostroovati. CaTV društvo je želelo legalizirati dejavnost telekomunikacijskih storitev, zato je v letu 1999 podalo na Ministrstvo za promet in zveze - republiške uprave za telekomunikacije vlogo za izdajo dovoljenja za opravljanje telekomunikacijskih storitev. CaTV društvo Prevalje ni dobilo pozitivno rešene vloge, ker ni imelo certifikata o skladnosti za kabelsko distribucijski sistem za radio in televizijo, ki bi ga na podlagi akreditacijske listine Urada RS za standardizacijo in meroslovje ter odločbo Ministra za znanost in tehnologijo izdal pooblaščen laboratorij RTV Slovenije oddajniki in zveze ter vseh potrebnih dokazil oziroma podatkov o izpolnjevanju pogojev, ki jih za upravljanje telekomunikacijskih storitev globalnih širokopasovnih in multimedijjskih telekomunikacijskih zvez zahtevajo ustrezni člani Pravilnika o pogojih za izdajo dovoljenj za upravljanje telekomunikacijskih storitev. Iz navedenega dejstva in obiskov prvih uslužbencev inšpektorskih služb je CaTV društvo pričelo iskati upravljalca, ki takšno dovoljenje poseduje. Vodili so se razgovori s kabelskimi operaterji iz Maribora, Velenja in Celja. Po dolgotrajnih pogajanjih se je CaTV društvo Prevalje odločilo, da preda v upravljanje kabelsko razdelilni sistem Prevalje podjetju Elektro Turnšek in sicer s 01. 08. 2000.

Kabli za TV in RA v zemljo

S pogodbo smo si na Prevaljah zagotovili najem TV in RA signalov, vzdrževanje in upravljanje sistema. Na Prevalje je prišel prvi optični signal s centralnega studia v Celju z več kot 40 TV programi. Prav Prevaljčani smo zaorali ledino glede optičnih povezav TV in RA signalov na Koroškem. Sledili so nam tudi krajanje Črne in Mežice. Osnovne storitve podjetja Elektro Turnšek pomenijo omogočanje prenosa nekodiranih signalov v pogodbeno dogovorjenih frekvenčnih območjih, prenos kodiranih ali drugače zaščiteneh signalov ob plačevanju nadomestila za avtorske pravice, vzpostavitev omrežja za prenos zemeljskih, satelitskih in drugih signalov z vso pripadajočo opremo za prenos signalov. Kabelski operater Elektro Turnšek se je s pogodbo tudi zavezal, da bo nadaljeval izgradnjo sistema skupaj z izgradnjo komunalne infrastrukture pod okriljem Občine Prevalje. Realizacija tega člena pogodbe je razvidna iz uspešnega sodelovanja Občine Prevalje in podjetja Elektro Turnšek. Ob vsakem zemeljskem posegu sodeluje in sofinancira izgradnjo infrastrukture s polaganjem kabla za TV in RA prenos v zemljo.

Skrb za razvoj in obnovitev CaTV sistema na Prevaljah.

Območja naselij, ki so oddaljena od Prevalj, se imajo prav tako možnost ob pokritju povečanih stroškov (gradnje novega sistema) oskrbeti s TV in RA signalom. S podpisom pogodbe je CaTV društvo Prevalje zagotovilo, da vrednost osnovnih sredstev in obstoječega CaTV sistema ostane v lasti krajanov Prevalj. Prav tako velja omeniti dejstvo, da krajanje Prevalj - uporabniki TV in RA signalov plačujemo stroške najema signalov, vzdrževanje in razvoj sistema skupaj z vsemi avtorskimi pravicami za sprejem med najnižjimi zneski v legaliziranih CaTV sistemih. V imenu CaTV društva Prevalje se zahvaljujem Občini Prevalje in podjetju Elektro Turnšek za korektno in uspešno sodelovanje ter njihovo skrb za razvoj in obnovitev CaTV sistema na Prevaljah. CaTV društvo Prevalje bo še nadalje opravljalo svoje poslanstvo kot dober gospodar imetja krajanov Prevalj in skrbnik nad izvajanjem pogodbenih obveznosti med CaTV društvom Prevalje in podjetjem Elektro Turnšek.

AFRIŠKE SANJE

Že v otroštvu, ki sem ga preživel na svojih Prevaljah, so mi misli vedno odhajale daleč proti lepim vrhovom okliških gora, v bližnje gozdove in k potokom kjer sem opazoval rake, postrvi in paglavce... Bolj kot lepljenje sličic nogometašev in izdelovanje raket me je zanimalo, zakaj ptice letijo, zakaj ribe plavajo in ali je res, da se Tarzan sporazumeva z živalmi ter kako srečen je Grizli Adams... Nikoli nisem razumel, zakaj so otroci v Etiopiji tako suhceni tako lačni, zakaj jokajo in umirajo, če pa je nam lepo... Ko so me na koncu osemletke, ki sem jo obiskoval na Prevaljah, starši prvič poslali k sorodnikom čez lužo, sem spoznal, da je svet bolj prijazen, bolj zanimiv in manj krut, kot so ga opevali v starih domoljubnih pesmih. V srednješolskih letih sem se z dvignjenim palcem potepal po evropskih mestih, spoznaval subkulture ljudi in navade. S prijatelji smo v garaži pri takratnem Stavbeniku naše nestrinjanje z vojno v perzijskem zalivu, lakoto v svetu, idiotskimi političnimi odločitvami, onesnaženostjo in človeško neodgovornostjo izražali skozi ognjeni bes, ki je prihajal skozi naše kitare in Pungijeve bobne. V študentskih letih sem moral spremeniti okolje... Maribor nato Ljubljana... Zaprepaden nad grozotami vojne v balkanskem kotlu, genocidom, svetovno ignoranco do resničnega trpljenja nedolžnih sem v raznih umetniških in aktivističnih krogih delil mnenja o socialnih pravicah, o pomebnosti preživetja subkultur ter sodeloval v akcijah, ki so vzpodbujale k strpnosti. Še vedno pa so bila v mojem srcu potovanja... Nadaljeval sem potovanja po Evropi in Severnoameriških prostranstvih. Po končanem študiju pa me je pot zanesla v vzhodno Afriko... Yes - adventure!!! Že po nekaj tednih sem doumel, da je to to... Nove dimenzije, temperament črne celine, tista prava divjina... Rake, postrvi in paglavce so zamenjali levi, žirafe in sloni... Ja, to je to - tista neizmerna človeška radost, ki mi je vsakokrat risala nasmeh na obraz, ko sem s fotografskim aparatom in kamero čakal na prež, kaj se bo priklatilo skozi savano... Vsakokrat, ko sem ob svitu stopil na vrh Kilimajara, sem imel občutek, da sem se ponovno rodil. Zato sem se vračal in vračal. Prečesal sem skoraj vse koticke Tanzanije, Kenije, Ugande, Malavija, Zambije, Botswane, Namibije... Otvorjen s fotografsko in snemalno opremo ter malho umazanih cunj, z afriškim prahom na čelu... Seveda pa mi narava sama ni bila dovolj... Zanimala so me afriška ljudstva, plemena, njihove navade in tradicija... Posebej so me navduševali lovci in nabiralci, maloštevilni ljudje, ki živijo življenje, ki je za povprečne zahodnjaške oči le iluzija, težkoverjetna resničnost... Pa vendarle jih je še nekaj na planetu... Začel sem obiskovati Hadzabe... Moje Hadzabe... Ljudje, ki so s svojo preprostostjo in radostjo spremenili moj pogled na planet. Nič ne potrebujem, ko sem z njimi, dovolj je le košček sence, požirek vode... In zgodbe, dolge lovske zgodbe ter ples, radostni ples ob polni luni... Pleme, ki zame ni le pleme, to so moji prijatelji... Tisti prijatelji od nekje zelo daleč pa vendarle najbližji... To so naše korenine... Od tu prihajamo... Seveda pa idiličnega sveta ni, sploh pa ne več za lovca in nabiralca, ki lovi v opustošeni polsavani, kjer se veliki sesalci izginili že pred leti... V pokrajini, kjer je voda speljana v namakalne sisteme velikih polj čebule... Težko je obiskovati šolo, če so tvoji starši lovci in nabiralci, ki niti ne uspejo zbrati dovolj živeža za preživetje, kaj šele za prodajo ali menjavo za potrebščine, ki jih potrebuješ. Težko se je pozdraviti s tradicionalno medicino, če so te posegi v okolje prisilili, da živiš na najslabšem kosu zemlje, še težje pa se je pozdraviti s sodobno medicino, če nimaš denarja za obisk zdravnika in če sodobne medicine ne znaš uporabiti... Še težje pa je, če si sam, obkrožen z divjo civilizacijo, ki je nepridvedljiva, prinaša bolezni in lakoto... Pred tremi leti sem po svetu začel iskati ljudi, ki jim je problematika lovcev in nabiralcev poznana. Odločil sem se, da Hadzabam posvetim več časa in pozornosti. Začel sem snemati film o lepotah in nesreči ljudi, film, v katerem želim izraziti hadzabsko podobo, hadzabski pogled na njihovo eksistenco. S filmom želim opozoriti svet, naj ne čaka, da ne bo prepozno, kot je bilo za veliko ljudstev, ki so svojo žalostno usodo nazevedajoči se utopili v blodnjaku krute civilizacije... Upodabljanje hadzabske problematike v dokumentarnem filmu in multiviziji, je le eden od projektov, ki jih pripravljam... Uvod v prihajajoče projekte je bil predpremierno predstavljen aprila v Druženem domu na Prevaljah, multivizija **AFRIŠKE SANJE** in dokumentarni film o lepotah divjine Tanzanije. V pripravi je nekaj projektov vizualizacije socialnih problematik ter naravnih lepot. Upam pa, da mi bo uspelo enega izmed naslednjih projektov pripraviti tudi doma na Prevaljah oziroma Koroškem...

DAMJAN KRANJC - MIŠKO

LETHAL LAN XXL

Kot s t e m o r e b i t i opazili, se je na Prevaljah dne 25. in 26. oktobra dogajalo nekaj čudnega. Slovenska igralska scena se je prebujala ravno v času, ko igralci, željni LAN dogajanja, ne morejo imeti več izgovorov glede neugodnih terminov, popravnih izpitov v šoli ali faksu, letnega dopusta ali počitnic in podobnega. In mi nismo sprejemali več bednobednih izgovorov v kakršnikoli ne-erotični in na pol-zasenčeni obliki. Organizatorji LAN-Party-a imenovanega LETHAL LAN XXL so bili domači društvi Si.faca in Kundi, sodelovalo pa je tudi društvo Omnium iz Kamnice. Si.faca in Kundi sta društvi za razvoj informacijske kulture ter šport, sta skupini skrajno optimističnih osebkov, ki predvidevajo, da se je razvoj informacijske kulture na Slovenskem šele pričel in da bo v bodoče treba še marsikaj postoriti na tem področju. Prihajajočim generacijam ter starejšim skeptikom pa bo kmalu postalo jasno, da je v vsem skupaj še nekaj več kot le samo podpora nažiganju iger in preprečevanje zapitosti ali zadrogiranosti infantov. Člani obeh društev imamo ogromno izkušenj s področja informatike, veliko se jih tudi že leta bolj ali manj uspešno giblje v gamerskih krogih, v namen organizacije dosedaj največjega LAN eventa na Slovenskem pa smo preprosto združili moči. Lethal Lan XXL se je torej zgodil 25. in 26. oktobra tekočega leta Gospodovega in sicer v Družbenem domu na Prevaljah. Treba je poudariti, da so bile v enem tednu po odprtju prijav kapacitete dvorane zapolnjene do zadnjega kotička. Za igralce same je bil to fantastičen dogodek z obilico zabave, spremljevalnega dogajanja in turnirjev v skorajda vseh najbolj popularnih večigralskih igrah, kot so Counter Strike, Quake 3 arena, Warcraft 3 in podobne. Dogodek je bil odprt za javnost in nekaj obiskovalcev je lahko tudi na lastne oči videlo, kako izgleda 240 računalnikov priklopljenih v eno omrežje in na istem mestu in kako se prav toliko igralcev iz treh držav (Hrvaška, Italija in Slovenija) poteguje za nagrade. Društvi Si.faca in Kundi bi se ob tej priložnosti radi zahvalili vsem sponzorjem, ki so pomagali v obliki finančnih sredstev ali druge pomoči. To so seveda: Občina Prevalje, Metal Ravne, Energetika Ravne, Kwon, smartAlps in še drugi lokalci, ki so pripomogli k realizaciji tega medijsko zelo odmevnega dogodka. **Hvala še enkrat.**

40 LET OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA NA PREVALJAH

Okrogle obletnice so nekakšni mejniki in priložnosti, da se ozremo v preteklost, pregledamo sedanost, načrtujemo prihodnost. Otvoritev nove šolske stavbe na Polju 4 je bila 22. decembra 1963. Šola je takrat tudi dobila ime po Franju Golobu, znanem slovenskem slikarju, ki je bil rojen leta 1913 na Prevaljah in je v svojih motivih pogosto upodabljal rodno Koroško.

Kljub temu, da je bila šola nova, je imela premalo učilnic in je pouk za učence razredne stopnje potekal v dveh izmenah. Šola je takrat štela 809 učencev. Leta 1968 smo dočakali tudi otvoritev telovadnice ob šolski zgradbi. Naslednjih 15 let je bilo nekakšno zatišje, kar se tiče same šolske zgradbe.

Konec dvoizemskega pouka

Leto 1984 pa je bilo zopet nekakšen mejnik v zgodovini OŠ Franja Goloba Prevalje. Položen je bil temeljni kamen za izgradnjo prizidka dodatnih učilnic in za izgradnjo nove telovadnice. Cilj te investicije je bil odprava dvoizemskega pouka na razredni stopnji. Sredstva za izgradnjo so se zbirala s samoprispevkom občanov in s sredstvi, ki so jih za to namenile delovne organizacije po zaključnih računih. Gradnja prizidka pa je žal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev potekala po fazah. V prvi fazi, marca 1988. leta je bila dokončana moderna knjižnica in učilnica za glasbeno vzgojo. V marcu 1991 so bile dokončane še ostale učilnice. S prizidkom so učenci predmetne stopnje pridobili nove, moderno opremljene učilnice. Učenci razredne stopnje pa so lahko pričeli z dolgo pričakovanim in kvalitetnejšim enoizemskim poukom. Število učencev v šolskem letu 1990/91 je bilo 680.

V šolskem letu 1992/1993 smo bili ena izmed prvih šol v Sloveniji, ki je pridobila računalniško učilnico. Tudi danes ostaja učilnica posodobljena in moderna. Uporabljajo jo učenci od 1. do 8. razreda.

Športna dvorana, pridobitev za šolo in kraj

Do leta 1999 pa smo čakali na otvoritev lepe in moderne ter večnamenske športne dvorane. Uredila se je tudi okolica šole: park, dvorišče, parkirišča in igrišče. Šola in športna dvorana pa sta dobili tudi modro zunanjo podobo.

S tem pa še ni bilo konec obnove. Še vedno smo bili brez svoje šolske kuhinje. V šoli smo pripravljali le malice za

učence, kosila pa smo vozili iz drugih organizacij. Aprila 2001 smo pridobili tudi novo, sodobno in moderno opremljeno kuhinjo in jedilnico, ki naenkrat sprejme 80 otrok.

Devetletka

Zelo pomemben mejnik v zgodovini OŠ Franja Goloba Prevalje je vsekakor uvajanje devetletne OŠ. V šolskem letu 2002/2003 smo začeli z uvajanjem devetletne OŠ v prvem razredu. V ta namen smo zaradi prilagoditve prostorov, boljše organizacije dela in tudi zaradi samih predpisov v juliju in avgustu 2002 na novo uredili tri učilnice v pritličju starega dela šole. Prav tako smo uredili nov vhod za učence prvih razredov devetletne OŠ. Pridobili pa smo tudi nova igrala, ki so namenjena

otrokoma 1. in 2. razreda ter otrokom, ki obiskujejo podaljšano bivanje.

Bralna značka

Eden izmed najpomembnejših mejnikov je vsekakor tekmovanje za bralno značko. Po Sloveniji pa tudi čez mejo slovi OŠ Franja Goloba Prevalje kot ustanoviteljica bralne značke. Pobudnika in ustanovitelja tega močno razširjenega branja, ki sedaj poteka po celi Sloveniji in tudi preko meje sta bila prof. slovenskega jezika Stanko Kotnik in Leopold Suhodolčan. Ob dvajseti obletnici bralne značke smo v pritličju uredili prvi muzej bralne značke. V počastitev 40-letnice bralne značke maja 2001, pa smo uredili nov muzej v avli šole, ki je na ogled vsem obiskovalcem šole. Velike zasluge, da je to gibanje živo še danes in tudi za sam muzej, pa ima ga. Greta Jukič. Vsekakor bo skrb naše šole, da ostane ta dejavnost še naprej tako živa in množična.

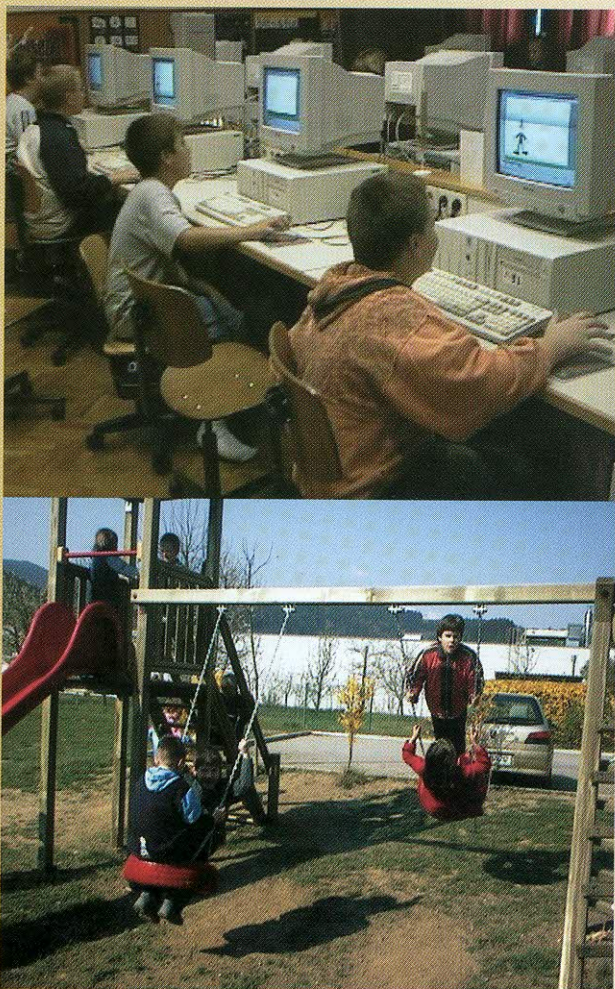
Vigred

Vigred je šolsko glasilo, ki je prav tako že praznovalo svojo štiridesetletnico in sicer že leta 1996. Prvi mentor in tudi oče Vigredi je bil Leopold Suhodolčan.

Glavna nosilka in zaslužna mentorica, da se je glasilo obdržalo toliko let, in da je bilo tudi večkrat nagrajeno, pa je ga. Iva Potočnik.

Že od leta 1968 pa naša šola izvaja program Osnovna šola za odrasle. V ta program se vpisujejo odrasli iz cele Mežiške doline in tudi širšega dela Koroške.

Šola se lahko v vseh teh letih pohvali z dobrimi dosežki

tako na kulturnem, športnem in učnem področju. Veliko je priznanj in pohval, ki bi lahko pokrile šolske stene. Nekaj izmed njih si lahko ogledate na šolski razstavi, ki bo pripravljena v počastitev 40 let OŠ Franja Goloba Prevalje.

Sedanost in prihodnost?

Šola je vedno bolj živahna. Nove naloge in dolžnosti, ki jih prinaša obvezna devetletna osnovna šola bodo znova močno posegle tako v zgradbo kot tudi v sam program in v dejavnosti šole. Zaradi širjenja programa z izbirnimi predmeti in nivojskim poukom v 7., 8. in 9. razredu devetletne OŠ skupaj z Občino Prevalje načrtujemo, da bomo šolsko leto 2004/2005 pričeli z novimi dodatnimi prostori v nadzidku na novem delu šole.

Prav tako načrtujemo obnovo še vsaj treh učilnic v 2. nadstropju starega dela šole, saj so nekatere učilnice že zelo dotrajane in še vedno opremljene s pohištvo izpred štiridesetih let.

Vsekakor gledamo v prihodnost optimistično in si želimo, da bi skupaj z učenci, starši in občani čimbolj uspešno in brez zapletov prebrodili težave, ki nam jih je natrosila devetletna osnovna šola.

Zatorej:

DRAGA ŠOLA!

Vse najboljše za tvoj 40. rojstni dan.

Želimo ti, da ostaneš lepa, urejena in nepoškodovana še veliko let. Razveseljuj in napolnjuj nas s svojo modrostjo, radoživostjo in z otroško vedoželjnostjo še mnogo let.

Mira Hancman
pomočnica ravnatelja

PRENOVA OSNOVNE ŠOLE NA PREVALJAH

Šolsko leto 2002/2003 letos zaključujejo tudi učenci 1. razreda devetletke. Na osnovi razgovorov z učenci, učitelji in starši je uvedba devetletke uspela in z njo so bili tudi vsi zadovoljni. Za 1. razred devetletke smo obnovili učilnice, uredili smo poseben vhod, ob katerem so postavljena igrala. Vsaka učilnica devetletke ima tudi računalnik. K temu je velik delež prispevala občina Prevalje.

Preko MŠZŠ smo obnovili računalniško učilnico s 15. novimi računalniki, projektorjem in digitalnim fotoaparatom. Vse računalnike smo povezali v mrežo in vse priključili na internet. Polovico sredstev so prispevali sponzorji. Zato smo lahko tudi sodelovali v projektu Pomladni dan v Evropi (Spring day in Europe), ki naj bi vzpodbudil javno razpravo mladih o življenju in delu v Evropski skupnosti. Pomladni dan v Evropi, je bil torej dan, ko so se mladi (od 14. do 19. leta) iz vse Evrope pogovarjali o svoji prihodnosti. V ta namen smo tudi povabili na obisk podpredsednico državnega zbora ga. Irmo Pavlinič-Krebs, da so lahko z njo poklepetali učenci o marsičem v zvezi z Evropo in Slovenijo. Takrat smo tudi otvorili prenovljeno računalniško učilnico. Mnoge aktivnosti, ki so še potekale, pa so na ogled na naši spletni strani interneta (<http://www2.arnes.si/čogfprevaljemb/>)

4. a razred je v tem šolskem letu navezal stike z osnovno šolo Božji grob pri Pliberku. Podružnica Holmec pa z osnovno šolo Škocijan pri Klopinskem jezeru. Srečanja so potekala na športnem področju ter kuharskih in likovnih delavnicah.

Na srečanju pevskih zborov Mežiške doline je bil naš otroški zbor izbran, da se udeleži srečanja šolskih pevskih zborov regije v Slovenj Gradcu.

Organizirali smo državno tekmovanje iz fizike, zgodovine in kemije ter četrfinale in polfinale v odbojki za deklice.

V športni dvorani smo s pomočjo Občine pridobili 2 predelni zavesi in s tem 3 vadbene prostore za športno vzgojo.

V šolskem letu 2003/2004 bomo uvedli devetletko še v zadnjo triado, tako da bomo organizirali 7. razred devetletke. Za uvedbo še zadnje triade v devetletko pa bomo potrebovali dodatne učilnice, ki pa že nastajajo v projektih.

Ravnatelj
Osnovne šole Franja Goloba
Ivan Kušnik

RAZISKOVALNO DELO UČENCEV OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE

Uresničevanje vzgojno izobraževalnih nalog je zahteven proces. Ena izmed temeljnih nalog šole je tudi ta, da upošteva interese učencev, njihove potrebe in sposobnosti.

Raziskovalno delo učencev naše šole je ena izmed ustvarjalnejših oblik dela. Vanjo se lahko vključujejo vsi učenci, ki imajo interes za raziskovalno delo na določenem področju. Raziskovanje poteka pod vodstvom mentorjev, ki jih določimo ob načrtovanju letnega delovnega načrta za naslednje šolsko leto.

Veseli nas, da se za tako delo odloča vsako leto več učencev. Še posebej pa se veselimo priznanj in spodbud, ki jih prejemo iz domačega okolja. Kvaliteta nalog je na zelo visokem nivoju, saj dosegamo visoke rezultate tako na regijskem kot tudi na državnem nivoju.

TRETJE SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV - OSNOVNOŠOLCEV

Na področnem srečanju Mladih raziskovalcev Koroške (na Ravnah, 24. 4. 2003, učenci osmih šol so predstavili 16 nalog) so se prevaljske osmošolke spet uvrstile na 3. državno srečanje mladih raziskovalcev - osnovnošolcev Slovenije. Potekalo je 6. junija v Murski Soboti. Na dvanajstih področjih so učenci slovenskih osnovnih šol izdelali 147 nalog. Naše učenke so sodelovale z nalogami na treh področjih:

- Pri kemiji - Kaja Kos: Onesnaževanje ozračja na Prevaljah v kurilni sezoni 2001/02, mentorja: Jožko Kert in Dragica Brložnik, nagrada zlata sova;
- pri slovenščini - Katja Janet in Mojca Mežnar: Pošlješ mi, pošljem ti (SMS sporočila med prevaljskimi osnovnošolci), mentorica Iva Potočnik, nagrada srebrna sova;
- pri etnologiji - Janja in Tatjana Piko: Ime mi je, mentorica Iva Potočnik, nagrada zlata sova.

Tudi prvih dveh srečanj smo se udeležili.

Alenka Miler je kot sedmo- in osmošolka pod mentorstvom Ive Potočnik izdelala nalogi Primerjava šentanelskega govora s knjižnim jezikom in Besede, besedne zveze in besedilni obrazci pri navezovanju in ohranjanju stikov v Šentanelu. Obakrat je bila nagrajena s srebrno sovo.

Srečanje organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije in tako spodbuja ustvarjalno delo mladih. Pri izdelavi naloge se učenci navajajo na metodično delo. Temo naloge naj bi si izbrali sami, glede na interese, sposobnosti, aktualnost, snov pa naj bi zajemali iz domačega kraja oz. učenčeve bližine. Raziskovalni problem morajo omejiti na določeno vprašanje ali hipotezo. S teoretično raziskavo, eksperimenti, laboratorijskim delom ali delom na terenu si odgovorijo na v ciljih zastavljena vprašanja. Naloga mora biti zgrajena po vnaprej zastavljenih točkah (povzetek, zahvala, opredelitev problema, cilji naloge, teoretični del, raziskovalni del, zaključek, seznam uporabljene literature, priloge). Tako se učenci navajajo iskati vire, literaturo, oblikovati zapiske, nalogo in jo tudi primerno predstaviti. Vse predstavitve so učenke oblikovale same (ob mentorstvu gospoda Francija Štreklja) v powerpointu. Po določenih kriterijih morajo oblikovati tudi predstavitveni poster. Delo poteka vse leto in zahteva od učencev znanje na izbranem področju, interes za izbrano temo, sicer delo ne bi imelo smisla, komunikacijske spretnosti in kar dobro mero samozavesti, predvsem na predstavitvi na državnem nivoju. Naloga mentorja pa je, da delo nevsiljivo vodi in usmerja. Najbrž je nepotrebno pojasnjevati, da mora delo opraviti učenec (dvojica, skupina) sam.

Na regijskem srečanju mladih raziskovalcev smo sodelovali tudi z nalogo Miklavževanje v Šentanelu. Nalogo sta uspešno predstavili Brigita Volmajer in Maja Pori pod mentorstvom Romane Košutnik.

NAGRADNI RAZPIS OBČINE PREVALJE

V šolskem letu 2002/03 so učenci sodelovali tudi na hvalevrednem občinskem razpisu z naslednjimi nalogami:

- Vrednote mladi na Prevaljah, Petra Plevnik, (mentorica: Mateja Pečnik)
- Popotnik postoj in poglej, Klemen Gorenšek, Ajda Hovnik-Plešej, Alja Lodrant, (mentorica: Hedvika Gorenšek).
- Domača hišna imena, učenci podružnične šole Šentanel, (mentorici: Reneta Piko in Andreja Tinta).
- Onesnaževanje ozračja na Prevaljah, Kaja Kos (mentorja: Jožko Kert in Dragica Brložnik).

Občinski razpisni komisiji, staršem, učiteljem sošolcem in krajanom Prevalj so jih predstavili na prisrčni šolski prireditvi 15. maja 2003. Učenci so predstavili vse letos izdelane naloge. Učencem je spregovoril podžupan Občine Prevalje g. Danilo Vute. Pohvalil je prizadevno delo učencev in mentorjev ter izrazil pripravljenost in željo za takšno sodelovanje tudi v prihodnjih letih. Nagradili so vse učence in mentorje, ki so sodelovali na občinskem razpisu, saj so bile vse naloge kvalitetne in so prikazale, da je bilo vanje vloženega veliko dela.

Tako tudi že uresničujemo cilje devetletne OŠ, saj s takim delom spodbujamo ne le poslušanje, govorjenje, branje in pisanje, ampak tudi delo z literaturo, zbiranje in izbiranje, primerjanje gradiv, odločanje, sodelovanje v skupini, predstavitev svojega dela na različne načine. Tako otroci presežejo predstavo o poslušnih, pridnih, a žal tudi nezainteresiranih učencih, preverjajo svoje sposobnosti, iščejo in uresničujejo svoje interese, si oblikujejo samopodobo in samozaupanje, ko ob delu pridobivajo izkušnje, da si bodo lažje začrtali svoje življenjske poti.

Iva Potočnik, prof.
Mira Hancman, prof.

25 LET LEKA NA PREVALJAH

Začetki farmacevtske in dentalne proizvodnje na Prevaljah segajo v leto 1976, ko so v okviru Tekstilne industrije iz Otiškega Vrha (TIO) oz. njenega obrata na Prevaljah pričeli z dopolnilnim programom k obstoječi proizvodnji. Po približno dveh letih se je farmacevtski program izpod okrilja TIO Otiški Vrh preselil pod Lekovo streho. Ko je 1. 7. 1978 uradno nastal TOZD Dren, se je v novem obratu zaposlilo že več kot 40 delavk in delavcev. Delavke so večinoma prišle iz sosednjega obrata Tekstilne industrije, oba takrat zaposlena farmacevta mag. Ivan Gornik in mag. Anton Grobelnik pa sta prišla iz Koroških lekarn. Od začetka farmacevtske proizvodnje

do danes smo v Leku na Prevaljah dosegli velik razvojni napredek. Začeli smo z ročno pripravo granulotov, ročnim polnjenjem in pakiranjem kapsul in praškov za oralne suspenzije, danes pa se lahko pohvalimo z moderno farmacevtsko tovarno, ki je zagotovo ena najmodernejših tovarn za proizvodnjo penicilinov v Evropi.

Po vzpostavitvi začetnih pogojev za proizvodnjo, smo na Prevaljah hitro pričeli tudi z aktivno investicijsko politiko. Leta 1983 smo zgradili prve skladiščne prostore, dve leti kasneje obrat za proizvodnjo Linexa, leta 1989 smo začeli z izgradnjo novega obrata za proizvodnjo umetnih zob. V letu 1995 smo pričeli z izgradnjo novega obrata za proizvodnjo Amoksiklava - v dosedanjem obstoju lokacije našega največjega preparata in preparata, ki v zadnjih letih predstavlja znaten delež v Lekovi prodaji.

Nov obrat je bil zgrajen leta 1998 in v celoti zadostuje vsem okolje-varstvenim predpisom. Redno spremljamo rezultate emisij, redne nadzore nad emisijami v okolje izvajajo tudi uradne državne institucije. Rezultati vseh meritev emisij so znatno pod zakonsko dovoljenimi mejami. Enako velja tudi za vse meritve mikro klimatskih pogojev na delovnih mestih.

Zaradi izjemnih rasti obsegov proizvodnje v zadnjem času delamo redno v treh, občasno pa tudi v štirih izmenah. Zaradi povečanih potreb na trgu smo tudi letos intenzivno vlagali v povečanja proizvodnih kapacitet.

Od začetkov prodaje na trgih bivše Jugoslavije in držav Vzhodne Evrope se je število držav do danes povzpelo že nad 60. Konec 90. let smo začeli tudi z izvozom na trge Zahodne Evrope. Avstrija, Švica, Španija, Velika Britanija. Letos smo prvič skočili tudi preko "velike luže" in zelo uspešno začeli prodajati Amoksiklav na trgu ZDA, ki je čez noč postal naš največji trg.

Rast iz malega obrata pred 25-letji do tovarne sedanje velikosti je bila nezadržna. Vrednosti investicij in rast prodaje so se ves čas vzpenjale. V zadnjih desetih letih še posebej strmo. Samo letošnje investicije bodo na Prevaljah presegle milijardo tolarjev.

Ob proizvodnji smo v zadnjih letih na lokaciji vzpostavili še laboratorije za analizo naših izdelkov, operativni razvoj, močno službo vzdrževanja, ... Tako nas je danes zaposlenih že preko 200, med nami so doktorji in magistri znanosti, specialisti, več kot 10 % vseh zaposlenih ima univerzitetno izobrazbo, skoraj 30 % zaposlenih ima končano srednjo šolo. Praktično vsi pa prihajamo iz koroških občin.

Zlatko Ajd
direktor LEK-a na Prevaljah

130 LET PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA PREVALJE

Prostovoljno gasilsko društvo Prevalje praznuje 130 let obstoja, kar je visok jubilej. Ob dejstvu, da je po izročilih letnica protipožarne zaščite na Prevaljah še štirideset let višja, je to zavidanja vreden spomin. To ni le praznik gasilcev, ampak vseh občanov občine Prevalje.

Člani društva so od ustanovitve do danes s svojim humanim in požrtvovalnim delom dokazali, da smo gasilci ljudje, ki smo pripravljeni priskočiti na pomoč sočloveku v stiski prav v vsakem trenutku. Skozi desetletja so se načini in sistemi alarmiranja gasilcev venomer spreminjali; ti so bili glasni, včasih zastrašujoči, zdaj so nemoteči za občane, vloga in namen prostovoljnega gasilca pa je ostala vse do danes nespremenjena. Ne glede na čas in okoliščine se gasilec vedno odzove pomoči potrebnim. To mi je tudi vtilo voljo, da sem sprejel vlogo predsednika te organizacije. S svojo humanostjo bom skušal dodati niz v nabirek gasilske zgodovine.

Na Prevaljah je gasilstvo prav gotovo veselo družinske tradicije, ki prehaja iz roda v rod. Lahko poudarim, da imamo v naših vrstah več družin, ki se ponašajo s štirimi generacijami, ki aktivno delujejo v društvu. To je porok, da se za bodočnost prostovoljnega gasilstva ni bati. Mlajše generacije, ki s spoštovanjem spremljajo starejše, ob prevzemu delovnih in organizacijskih nalog dopolnjujejo zamisli svojih predhodnikov, s svojim znanjem in novimi metodami pa venomer dodajajo kaj novega tako, da z veseljem ugotavljam, da tehnika in taktika protipožarne obrambe

Prav nič ne zaostaja s pobesnelo tehnologijo modernega sveta.

V tako dolgem obdobju so bile tudi v naši organizaciji mnoge preizkušnje, ki smo jih vedno premagali. Že od nekdaj je bila v prostovoljnem gasilskem društvu na Prevaljah v pripravljenosti modernejša oprema, čeprav je bilo včasih potrebno veliko volje in prostovoljnega dela, da smo pridobili zeleno črpalko ali vozilo. Prav tako smo skozi generacije skrbeli, da smo imeli izurjene in strokovno usposobljene člane.

Danes, po 130 letih delovanja, je prostovoljno gasilsko društvo s kvalitetno gasilsko službo, sodobno opremo in prelepim domom, usposobljeno za reševanje tudi najtežjih akcij na področju požarnega varstva, zaščite in reševanja.

Ob tako visokem jubileju se z vsem spoštovanjem spominjamo vseh preminulih gasilcev, pa tudi tistih, ki so jim zaradi starosti ali bolezni pošle moči, in jim izrekam iskreno zahvalo za njihov prispevek k razvoju gasilske

organizacije. Da je gasilstvo na Prevaljah preživel tako dolgo obdobje in zlasti vse, kar smo v društvu dosegli, je plod trdega dela, enotnosti in odrekanja med gasilci. Potrebno je bilo veliko spoštovanja in pobude v družinah, kajti neprecenljiv je čas, ki je namenjen družini, nekdo pa ga deli z gasilci. Občani, kmetje, druge organizacije in tudi delodajalci so prispevali velik delež, saj so že nekdanji imeli posluš do te humane organizacije, zato se ob tej priložnosti vsem zahvaljujemo za pomoč ali podporo ter vas vabim, da tako tudi nadaljujemo.

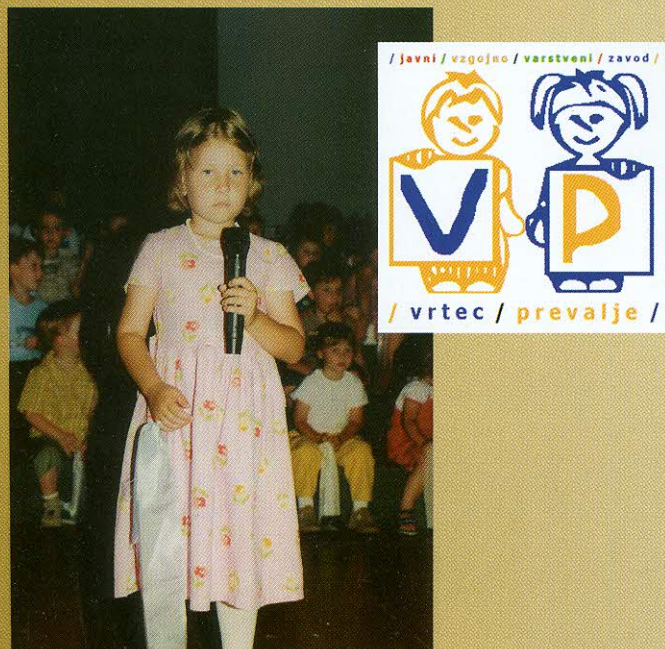
Vsem gasilkam in gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Prevalje iskreno čestitam z željo, da bi tudi naprej delovali tako, da bomo v ponos našim bodočim rodovom.

Aleš Skrivar

VRTEC PREVALJE

S pogledom na preteklo leto, ki se pravzaprav še ni končalo, nam misli polnijo različne in raznolike aktivnosti, ki so se prepletale skozi igro, učenje, doživetja in izkušnje naših predšolskih otrok v njihovem domačem okolju - vrtcu.

Smeh, veselje in razigranost otrok so nam pokazatelji, da je naše delo bogato in da ga bogatijo ravno naši najmlajši. Bodočnost gradimo na njih, postavljamo trdne in zdrave temelje in tukaj naprej se samo še nadgrajuje njihova življenjska pot.

Vrtec Pod gonjami

Jesen v vrtcu. V vsej svoji raznobarvni preobleki nas je obiskala tetka Jesen, ki nam je pripovedovala zgodbe in prinesla kostanj.

Zato popoldne tudi kostanjev piknik, kateri je že prava tradicija vrtca Pod gonjami. Piknik in otvoritev parkirišča je popestril animator Grega, s katerim smo čarali, peli in plesali ne samo otroci tudi odrasli, dokler niso zadušili pečeni kostanji. Z njimi smo se ob sproščenem pogovoru posladkali. Ustvarjalno smo preživeli tudi teden Krojačka Hlačka v sklopu Jesenskih srečanj, kjer so otroci ustvarjali, zidali hišice iz gumbov in uživali ob prigodah tega pravljničnega lika.

Ob tednu otroka smo pripravili tudi pravo slaščičarno

Miš - Maš, kjer so za dobre poskrbeli otroci kar sami. V vseh skupinah smo pridno gnetli, oblikovali, pekli dobre, s katerimi smo se kasneje posladkali v slaščičarni.

Ob tako pestrih in zanimiv dejavnostih in igrah se jesen počasi že poslavlja. Mi pa se že čisto po tistem veselimo zimskih dni in mogoče prvih snežink.

Vrtec Zgornji kraj

K Janku in Metki v lutkovno gledališče Maribor Lepega jesenskega dne smo se s starši in otroki z avtobusom odpeljali v lutkovno gledališče v Maribor na lutkovno predstavo Janko in Metka.

Za organizacijo ogleda te predstave smo se v vrtcu Zgornji kraj odločili zato, ker ugotavljamo, da otroci v lutkovnih in gledaliških predstavah zelo uživajo in da jim tovrstne ponudbe v okolju, kjer živimo, primanjkuje.

Lutka predstavlja otroku svet pravljic in zgodb, veselja in smeh, svet, ki je otokom privlačen in zanimiv.

Igrati z lutko pomeni oživeti jo na tak način, da živi z njo in ona s teboj. In prav lutkovno gledališče ima te možnosti.

Ne samo otroke, tudi odrasle je lutkovna predstava navdušila in nas v mislih popeljala nazaj v otroški svet. Lepo nam je bilo.

Vrtec Leše

Je podružnična enota vrtca Prevalje, kjer deluje en oddelek otrok in je njihova specifična naravnost značilnega pomena med sodelovanjem z neposrednim okoljem ter OŠ Leše. Bogato sodelovanje, ki ne postavlja ozkih mej, se kaže v odprtosti in sprejemanju drug drugih. Skupaj smo načrtovali in uresničili 30-letnico delovanja te podružnične enote, pripravljali presenečenja drug za druge v prazničnem decembru ter ob materinskem dnevu s pristrčnim programom razveselili naše mamice in babice.

KS ŠENTANEL

Pogosto že majhne stvari vplivajo na naše počutje in počutje soljudi okrog nas. V Šentanelu že nekaj let povezujemo medsebojne dejavnosti v skupni krog, iz katerega so razvidne potrebe naših krajanov, katere želimo v Krajevni skupnosti uresničevati.

Društvo podeželske mladine Šentanel je ob letošnjem materinskem dnevu pripravilo svečanost za matere, mi pa smo jim pomagali pri pogostitvi naših gostij. Tudi na prvomajsko srečanje ob kresu pri Lipah mladinci niso pozabili, čeprav je vsako leto težje zbrati mladino za prostovoljno pripravljanje kresa, v KS pa smo jim finančno pomagali. V juniju pa je bilo za nas še bolj slovesno, saj je bil to čas, v katerem praznujemo krajevni praznik in tudi letos je ta minil slovesno, v znamenju počastitve 60. obletnice pobojev pri Lužnikovem spomeniku v Šentanelski Reki 15. junija 1943. Po slovesnosti smo se stari in mladi družili pri Pečnikovi brunarici, kjer smo udeležence pogostili z malico. Letošnje praznovanje farnega zavetnika Svetega Danijela smo v Šentanelu praznovali malo drugače. Društvo podeželske mladine je bilo glavni organizator "lepe nedelje" pri Lipah, Župnijski svet, Kulturno društvo in Šentanelski pavri pa smo skupaj s posameznimi krajski skuhal dober in pikanten golaž, ki je zelo teknil vsem, ki so si vzeli čas za "gavdo" in spremljajoče športno - zabavne prireditve. V septembru smo imeli

čas, da obiščemo in skupaj praznujemo 90. rojstni dan našega krajana Mihaela Merkača po domače Rašešnika s Suhega Vrha. Pravijo, moški je star toliko, kolikor se počuti. Miha pa je dobrega počutja, veder, poln humorja in vedno prešerne volje. Ni kaj, še enkrat iskrene čestitke.

Ob koncu leta bomo obiskali našega najstarejšega krajana Jakoba Sonjaka, p.d. domače Zvonika. Skupaj z mladimi bomo osvetlili Šentanel z lučkami, da se v veselem decembru, kdo ne izgubi. Ne samo svet KS in člani, ki smo neposredno povezani z lokalno skupnostjo, tudi krajani nam pomagajo, nas podpirajo in s skupnimi močmi postorimo to in ono. Vemo, da nismo sami pri naših prizadevanjih, zato se vedno najde kdo, ki nam pride pomagat pri urejanju pokopališča, okolice spomenika... "Ja, pa kaj vam je tega treba", nas včasih kdo vpraša. Tega nam sicer ni treba. Je pa dobro in mi to hočemo, ker je tako prav.

Majda Kert
Krajevna skupnost Šentanel

ŠENTANELSKI TURIZEM ŽE PETIČ PO PRIZNANJE

V letu 2003 je turistično društvo Šentanel izdalo zloženko z opisom kraja in z vsemi turističnimi ponudbami. Uspelo nam je tudi prodreti na internet in odpreti svojo spletno stran. Po pogostosti obiskov na naši spletni strani smo ugotovili, da si jo ogleda povprečno 40 oseb na dan. S sodobno tehnologijo lovimo korak s časom, tudi to doprinese k celoviti turistični ponudbi našega kraja.

V tem letu se naše društvo ponaša s priznanjem, petim po vrsti od leta 1996, ko smo pričeli ponovno delovati. Tokrat smo osvojili 3. mesto za gostoljubje v kategoriji Izletniški kraji. Priznanje nam je podelila turistična zveza Slovenije v novembru v Mariboru. Kvaliteta, ki se obrestuje. Vsi člani odbora smo ga zelo veseli.

Zavedamo se, da že zdavnaj ni dovolj samo kmečki turizem z našimi vablljivimi koroškimi jedmi, gostje želijo nekaj več; radi prisluhnejo koroški govorici, želijo kaj izvedeti o naši idilični vasici, našem življenju, ljudeh...

Zavedamo se, da nas nagrada na nek način zavezuje, da vztrajamo v kvalitetnem razvoju še naprej. Še zdaleč nismo izčrpali vseh možnosti in naredili vsega, zadali smo si kratkoročni in dolgoročni plan.

Upamo, da ga bomo uspeli uresničiti, seveda s pomočjo drugih, predvsem z našo matično Občino Prevalje. Skupaj nam bo gotovo uspelo.

Franc Piko
predsednik TD Šentanel

PO STOPINJAH LEŠKIH RUDARJEV

Kulturno društvo Leše je obogatilo Jesenska srečanja na Prevaljah s prireditvijo **Po stopinjah leških rudarjev**.

S to prireditvijo smo prizorišče Jesenskih srečanj predstavili na širše območje Občine. Želeli smo prikazati pomembno obdobje leške zgodovine, ki nekako tone v pozabo. Hkrati s predstavitvijo, smo na stavbah, ki so še iz časa rudarstva, svečano odkrili tudi spominske plošče. Zbrali smo se v petek 19. septembra ob 16. uri pred vhomom v rov Franciscus.

V leški rudarski obleki je iz rova prišel in vse zbrane pozdravil mladi "knap". Pevci pevskega zbora KD Leše so zapeli knapovsko himno, ki so jo pridobili po ustnem izročilu gospe Olge Čerpnjak. Sledil je kratek zgodovinski pregled. Leše so bile nekoč močno delavsko središče. Rudnik na Lešah je deloval 121 let (1818-1939) in je bil v petdesetih letih 19. stol. največji premogovnik na Slovenskem. Leta 1847 so v vseh slovenskih premogovnikih nakopali trikrat manj premoga kot na Lešah.

Leta 1879 je bilo zaposlenih kar 865 delavcev.

Stara leška bolnica

Najprej smo odkrili ploščo na stavbi stare leške bolnice. Delo v rudniku je zahtevalo veliko nesreč. Zato so v času največjega razcveta rudnika grofje Henckli zgradili na Lešah tudi bolnico. Točnega datuma nismo ugotovili, po pripovedovanju naj bi bilo to v letih 1854 -1860. Bolnica je imela tri bolniške sobe s prostorom za dvajset bolnikov, sobo za bolniškega strežnika in preiskovalno sobo. Bila je zaprtega tipa, saj je sprejemala samo rudarje in njihove družine. Največ bolnikov se je v bolnici zdravilo leta 1919, ko je na Lešah razsajala griža.

Franciscusov rov

Edini ohranjen in obnovljen je vhod v rov Franciscus iz leta 1849, obnovljen leta 1987. Obnovili so pročelje vhoda, pozidali podporna zidova ter uredili nekaj metrov tračnic v notranjost rova. Vhod v rov je zaprt z vrati, ki pa imajo rešetkasto okno, da je možen pogled v notranjost. Rov je na poti Prevalje - Leše, zato smo ob cesti postavili novo ploščo, ki popotnike vabi, da se ustavijo in sprehodijo do rova.

Po skupni fotografiji, smo pot peš nadaljevali v središče vasi.

Pozivalnica (frlescimer)

Tretjo spominsko ploščo smo odkrili na stavbi, kjer je bila v rudarskih časih pozivalnica (frlescimer), danes pa so v njej trgovina in stanovanja. Hiša je že po svoji zunanosti zgodovinski objekt. Enonadstropna z lesenim stolpičem in zvonom, ki je v času delovanja premogovnika klical rudarje k delu. V pozivalnici so se zbirali rudarji pred odhodom v jamo, tu so jih klicali, tu so pomolili ob sliki njihove zavetnice sv. Barbare in šli na delo, sem so se tudi vračali z dela. V parku pred šolo pa na rudarske čase spominja tudi relief iz kamna, delo akademskega kiparja Andreja Grošlja, rojenega na Lešah. Relief ponazarja rudarja na eni in njegovo družino na drugi strani.

Poleg vodenega ogleda, pesmi o rudarstvu in zvokih harmonike, so svoje spomine na preteklost obujali tudi domačini: Olga Čerpnjak, Hanzi Trinkavs, Rozka Časl in Mojca Zorman. Pohod smo zaključili pri domačem zbiratelju starin Zvonku Toplerju, ki nam je razkazal zbirko predmetov in listin iz rudniških časov. Za vse pohodnike je bila tudi knapovska večerja: farflči in krompir v oblicah.

Ne samo prikazana pot, po celotnih Lešah lahko sledimo stopinjam rudarjev.

Prav gotovo bomo pot in pomnike še dograjevali in tako našo bogato preteklost ohranjali in na njej gradili sedanjo podobo Leš.

Hedvika Gorenšek

ČEBELARJI SE ŽE OZIRAMO V EVROPO

V prvih dneh decembra je bil na Prevaljah sklican sestanek iniciativnega odbora z namenom, kako organizirati čebelarjenje po priključitvi Slovenije v skupni evropski prostor. Sestanka so se udeležili predsednik Čebelarskega društva Železna Kapla, Mihael Kuhar, predstavnik Čebelarske zveze Slovenije, dipl. čebelarski mojster Franc Panker, vodja izobraževanja

pri Čebelarski zvezi Slovenije Anton Grabenšek, predsednik čebelarske zveze za Koroško Miran Kadiš in predsednik Čebelarskega društva Prevalje Peter Močivnik ter nekaj članov upravnih odborov omenjenih društev. Sestanek je potekal predvsem v želji poglobiti sodelovanje in prijateljstvo med čebelarji, kako strokovno delovati in predstaviti pomen čebelarstva na zdravstvenem, turističnem in ekološkem področju.

Dogovor je potekal tudi o tem, kako kandidirati za sredstva na razvojnih skladih EU, ki bi se delila med obe strani.

Želja koroških čebelarjev je, da nadgradimo dobre medsebojne odnose na področju zdravstvenega varstva čebel, ohranjanja avtohtone čebelje pasme na različnih področjih. To so: zdravstveno varstvo čebel, ohranjanje avtohtone čebelje pasme, nadaljna selekcija apis melifika carnika, ohranjanju naravnega okolja s čim manj pesticidov in herbicidov, koriščenje paš v skupnem okolju in prodajo čebeljih pridelkov.

Janez Rifel

35 LET MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA DRUŠTVA UPOKOJENCEV PREVALJE

V okviru Društva upokojencev Prevalje delujeta dva pevska zbora. Moški zbor je ustanovil g. Ivan Lebič že leta 1960, čez 8 let, leta 1968, pa še Mešani pevski zbor DU Prevalje, v katerem je na začetku bilo deset pevcev. Zbor je 1972. leta prevzel g. Jože Štrekelj in ga vodil do 1984, ko sem ga prevzela jaz. Število pevcev se je skozi leta nekoliko spreminjalo, od vsega začetka sta zboru ostala zvesta gospa Terezija Preglau in g. ospod Pavel Potočnik. Največ segamo po pesmih naslednjih avtorjev: P. Kernjak, E. Adamič, J. Močnik, J. Leskovar, A. Kranjc, L. Kramolc, S. Mihelčič in tudi drugih, s katerimi nastopamo na različnih prireditvah, revijah Od Pliberka do Traberka, revijah upokojenskih pevskih zborov, domovih za starejše, kulturnih prireditvah v kraju...

Ob naši obletnici smo pripravili tudi razstavo ter podelili štirinajst priznanj za zvestobo zboru in petju. Posebno zahvalo smo izrekli našima pevcema Rezki in Pavliju. Priznanje JSLD - izpostava Ravne na Koroškem pa je dobil dolgoletni zborovodja g. Jože Štrekelj.

Jožica Ovnič

MOŠTNA GAUDA

V soboto, 22. novembra 2003, je v Družbenem domu na Prevaljah potekala 5. moštna gauda z izborom moštne d'čve ter krstom mošta, tokrat že drugič v organizaciji Sadjarskega društva Mežiške doline. Osrednji dogodek je bil izbor moštne d'čve.

Najboljša v vseh igrah in s tem moštna d'čva je postala Lucija Miler iz Šentanela. Prepričani smo, da se je "moštna gauda" prijela" in bo postala stalnica Sadjarskega društva Mežiške doline.

Damjan Smolak

15 LET VOKALNE SKUPINE AJDA

Leta 1988 so se pevci Martin Dobnik, Ivan Penec, Jože Galič in Edo Osojnik zbrali, pričeli prepevati, Beno Kumprej pa je skupini dal domiselno ime Ajda. Po približno dveh letih skupino povečali na pet članov, pridruži se jim Franjo Večko. Kvintet je vodila Nevenka Lesjak, za njo Cita Galič, nato so Ajdo vodili še: Marjan Berložnik, Tone Ivartnik, Janez Kavtičnik in od lanske jeseni Marko Kavtičnik, spremljava s citrami je njihov poseben zven. Med večje projekte spada izid samostojne kasete, ter sodelovanje pri snemanju CD plošče Tonija Apohala.

Na številnih prireditvah jim radi prisluhnemo.

NOGOMETNA ŠOLA PREVALJE

Nogometna šola Prevalje je bila ustanovljena poleti leta 2002. V času, ko je razpadal Korotan, smo prevzeli delo z mladimi z željo omogočiti normalne pogoje za treniranje in igranje nogometa. V tem letu smo se uspeli uvrstiti v drugo slovensko mladinsko in kadetsko ligo, v kateri bi radi tudi ostali. Najbolj pa smo ponosni na odziv v mlajših kategorijah, kar dokazuje, da imajo mladi radi

nogomet in da je na Prevaljah še vedno velik interes zanj, kmalu bomo vključili tudi otroke podružničnih šol, s po eno ekipo dečkov in deklic iz vsake šole. Morali bomo vzgojiti dovolj kvalitetnih trenerjev, ki bodo radi delali z mladimi, doseči bomo morali redno vzdrževanje igrišča in objekta saj je bil le ta v zadnjem času slabo vzdrževan in je potreben temeljite prenove. Nogometna šola Prevalje je bila ustanovljena poleti leta 2002. V času, ko je razpadal Korotan, smo prevzeli delo z mladimi z željo, omogočiti normalne pogoje za treniranje in igranje nogometa. V tem letu smo se uspeli uvrstiti v drugo slovensko mladinsko in kadetsko ligo, v kateri bi radi tudi ostali, saj se zavedamo, da samo igranje v močni konkurenci prinaša potrebne izkušnje za razvoj dobrih igralcev. Tradicija Korotana živi naprej.

Jože MOČIVNIK

POSTALI SMO SAMOSTOJNI OK PREVALJE

Preteklo sezono je sekcija za odbojko pri DŠVR Partizan prešla v samostojno društvo in se formirala kot Odbojkarski klub Prevalje, članice pa so osvojile prvo mesto naših v II.DOL in uvrstitev v I.DOL. Cilj, ki smo si ga postavili na začetku sezone, nikakor ni bil tako optimističen, da bi lahko napovedoval napredovanje v prvo ligo. Dober rezultat ni naključen, temveč je plod dolgoletnega načrtnega dela v klubu ter kakovostnega in prizadevnega dela trenerja Franja Ježa in vseh igralk. Osvojitev prvega mesta je bila prepričljiva. Kar 21-krat so dekleta premagala svoje nasprotnice in izgubila le eno tekmo. Danes torej tekmujejo z najboljšimi ekipami v Sloveniji. Prepričani smo, da se bomo lahko veselili tudi zmaga. Dobro delo z mladimi v klubu se odraža tudi v rezultatih osnovnošolskih tekmovanj, kjer učenke naše osnovne šole dosegajo odlične rezultate. Kar trikrat zapored so bile državne prvakinja. Naše poslanstvo je širiti to lepo športno panogo in ohraniti njeno dolgoletno tradicijo na Koroškem tudi v bodoče.

Janez Dokl

RAZVOJ PODJETNIŠTVA

PORCELAN CATBRIYUR, ki ga izdelujeta umetnika z vizijo in na Koroškem uresničujeta svoje sanje

Katja Jurgec in Jure Bricman sta profesorja likovne vzgoje iz Kotelj, z izjemnim ustvarjalnim umetniškim nabojem. Nista zapustila Koroške, da bi uspela v svetu, ustvarjata doma in svet opozarjata na Koroško. V zadnjem času izdelujeta unikatne izdelke iz porcelana in jih razstavljata v svoji nadvse estetsko urejeni prodajni galeriji na Prevaljah, kjer jih v ateljeju tudi izdelujeta. Zgodba o porcelanu se je pričela, ko se je Katji Jurgec porodila ideja, da bi bilo lahko izdelovanje unikatnih izdelkov iz porcelana ustvarjalno in tržno zanimivo. Po raziskovanju prastare, a za njiju povsem nove obrti, sta prišla do izvirne in samosvoje tehnologije. Znanj o izdelavi porcelana nista hotela povzemati od drugih, sicer pa priznani in uveljavljeni svetovni proizvajalci neradi izdajajo postopke in recepture za izdelavo... Po povabilu za nastop na sejmu za malo gospodarstvo v Los Angelesu, sta prvič resno pomislila, da bi njun hobi lahko postal čisto resna obrt.

Opazna je bila tudi njuna predstavitev v oddaji Slovenski magazin, kjer sta se predstavila Sloveniji in deželam Alpe-Adria. Izdelki Catbriyur so vse bolj iskani za poslovna in protokolarna darila. Danes se že spogledujeta z modo, njun velik uspeh je nagrajena obleka za mis Slovenije 2003, skupno delo s modno kreatorko Stanko Blatnik, s čipkami iz porcelana. Sta umetnika zazrta v prihodnost, z visokimi cilji in tudi zato dosegata več.

Kolekcija "MISS SVETA"

PAPIRNIC A3 V SPARU

Avgusta meseca smo za vas odprli papirnico A3, v Spar centru na Prevaljah. V njej vam ponujamo pestro izbiro pisarniškega materiala, šolskih potrebščin, šolskih torb, specializiranih tehničnih pisal, rotnik, kalkulatorjev...

Papirnico A3 krasi pestra ponudba modnih ženskih torbic, dežnikov, poslovnih torb in kovčkov. Imamo tudi zelo lepo izbiro poslovnih daril, ki so tudi kataloško predstavljena.

Po samem odzivu v preteklih mesecih vidimo, da ste nas lepo sprejeli in ste zadovoljni z našo ponudbo. To nam je samo še dodatna motivacija, da vam tudi v prihodnje nudimo dobre in kvalitetne izdelke po zelo sprejemljivih cenah.

Kolektiv podjetja ACRON

KMEČKEGA TURIZMA MARIN, p. d. PEKAV

Kmetija leži v središču že precej poznane turistične vasice Šentanel.

Zaradi majhnosti kmetije se ne moremo preživljati izključno s kmetijstvom, zato je že oče razmišljal, da bi se pričel ukvarjati z dopolnilno dejavnostjo - kmečkim turizmom. Postavil je novo hišo za opravljanje dejavnosti, saj je vrsto let gradil na teh temeljih.

Da smo imeli na kmetiji dodaten vir dohodka, je pričel najprej s prevozom šolskih otrok, to dejavnost nadaljujem sedaj že sam deseto leto.

Spomladi sva z ženo Urško pričela s kmečkim turizmom. Trenutno sprejme naša kmetija do 50 ljudi. Nudiva domačo hrano in vse kar spada h kmečki kuhinji. Najine želje so mnogo večje, saj sva polna zamisli in idej, zato želiva dokončati sobe in apartma ter tako ponuditi gostu celovito ponudbo.

Ker je naša kmetija v središču vasi in ker je povpraševanje veliko, vidiva, da je razširitev še kako potrebna.

Z veliko dobre volje in zagnanosti, tudi uspeh ne sme izostati.

Rafael MARIN

ZAVOD MEDICINSKI CENTER GORJANC RAZŠIRIL SVOJO DEJAVNOST

Zavod MEDICINSKI CENTER GORJANC z veseljem in uspešno zaključuje poslovno leto 2003, v katerem je izrazito razširil svojo dejavnost. Pridobil si je dodatni obseg koncesije za opravljanje zobozdravstvenega varstva odraslih, ki se izvaja na sedežu zavoda-Trg 32, na novo pa pridobil koncesijo za izvajanje zobozdravstvenega varstva otrok in mladine, ki se izvaja v šolski zobni ambulani na OŠ Prevalje. Ob tem je tudi prišlo do povečanja delovnih mest za 400%. S širitvijo dejavnosti je tudi obnovil prostore šolske zobne ambulante, da je tako primernejša in prijetnejša za najmlajše paciente. Občani Prevalj so s tem pridobili dodatni in stalni obseg izvajanja zobozdravstvenega varstva odraslih kakor tudi otrok.

OBČINA PREVALJE V DRUŠČINI IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE

V začetku letošnjega maja je Občina Prevalje podpisala pogodbo z IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE. Ta nacionalni projekt - zasnovali so ga 1994 na pobudo glasbenika prof. Primoža Lorenza - je spodbudila želja po celoviti revitalizaciji kulturne podobe starih slovenskih mestnih jeder, cerkva in gradov Bogata kulturna dediščina kraja in visoka kakovostna raven nekaterih kulturnih skupin že dolga leta zapisujejo naše Prevalje med ugledne kulturne kraje naše domovine. Vse to je narekovalo, da se tudi naše Prevalje s svojo lastno kulturno ponudbo in s vsakoletnim koncertnim ciklom včlanijo v projekt IMAGO SLOVENIAE. V njem je danes včlanjenih 34 slovenskih mest in krajev, ki medsebojno lepo sodelujejo in vsakemu izmed njih pomeni tudi lepo promocijo. Zato tudi mi od IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE - upravičeno pričakujemo celovito promocijo naše kulturne ustvarjalnosti, turizma in gospodarstva.

Jožko Kert

Trinajsta koncertna sezona KD Mohorjan

Letošnja - trinajsta - koncertna sezona je ponudila vrsto odličnih koncertov, nekateri so bili še posebej odmevni: koncert Orkestra slovenske filharmonije, Pihalnega kvinteta Slowind, Gregorijanski koral v leških cerkvah, tradicionalni koncert ob farnem prazniku, vnovič je navdušil naš odlični trobentač Stanko Arnold s svojimi koroškimi študenti, z Juretom Gradišnikom in ostalimi ter mojstrom orgelske igre - skladateljem Maksom Strmčnikom...

Med zelo odmevnimi pa je bila vsekakor izvedba Tomčeve kantate za zbor, soliste in orgle, ki so jo izvedli združeni zbori: MePZ Podjuna iz Pliberka (zborovodja Tone Ivartnik), ŠMePZ Mohorjan (Marjan Berložnik), Župnijski zbor Prevalje in Župnijski zbor z Raven na Koroškem (Helena Buhvald). Zboru so se pridružili odlični solisti Marko Fink, Marko Bajuk in Marjan Trček, za orgelsko spremljavo je poskrbela Renata Mirkac. Zbor je vodil Jožko Kert. Ta koncert smo zapisali na zgoščenko.

Jožko Kert

Čenče

Gledališka skupina Društva upokojencev Prevalje je za leto 2003 pripravila komedijo Čenče, avtorice Anice Močivnik in jo po Mežiški, Dravski in Mislinjski dolini uprizorila trinajstkrat. Aktivno delujejo že osem let, vsako

leto pripravijo novo gledališko igro. Tudi za leto 2004 imajo že pripravljen projekt. Bogato preživljanje tretjega življenjskega obdobja.

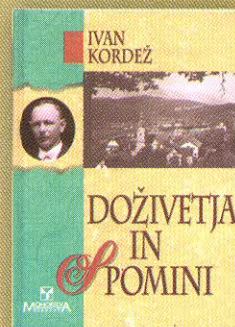
S knjižnih polic letošnjega leta KD Mohorjan

Metod M. Milač: KDO SOLZE NAŠE POSUŠI

V daljno Syracuse v ZDA segajo rodovi Prevalčanov. Tam smo odkrili doslej svojega skoraj neznanega rojaka, skladatelja in knjižničarja, Metoda Milača rojenega na Prevaljah v letu 1924. Njegovi sošolci, ki so bili na predstavitvi njegove knjige, se ga še spominjajo. Pri Mohorjevi družbi je izšla njegova knjiga Kdo solze naše posuši v prevodu Janeza Rotarja in tiskana v tiskarni Forma film - Žaže Rado s.p., Prevalje.

Ivan Kordež: DOŽIVETJA IN SPOMINI

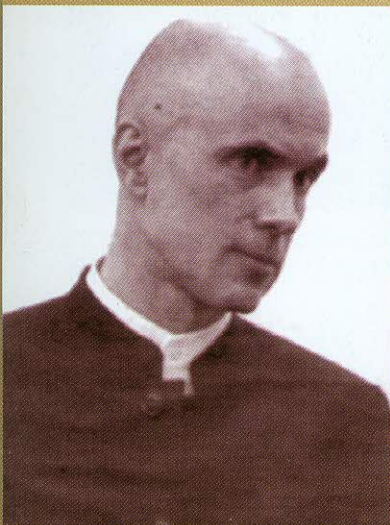
Ivan Kordež (1893-1979) koroški kmet s Prevalj pripoveduje v svojem avtobiografskem delu o dveh vidikih svojega življenja: o osebnem o svojem otroštvu, odraščanju, o svoji udeležbi v prvi svetovni vojni, o drugi svetovni vojni, ki jo je doživljal kot kmet in gospodarsko - kulturno, etnološko podobo koroških krajev od začetka osemnajstega stoletja in naprej. Knjiga je tudi spomenik številčno in duhovno močnim kmečkim družinam tedanjega časa. Zanimiva za današnjaki čas je "Dobrovnikova" družina Petra in Neže Kordež, ki sta imela dvanajst otrok... Knjigo v rokopisu je hranil dedič Jože Kordež, za tisk jo je pripravil nečak Jože Praper.

KO LIPE DEHTIJO, pesmarica Albina Krajnc

Po zborovskih pesmaricah Roža na poljani (1992), Edina, ki sem jo ljubil (1994) in Domovini (1999) je izšla že četrta pesmarica Albina Krajnc Ko lipe dehtijo. Albin Krajnc je prekaljen zborovodja, pobudnik marsikaterih pevskih skupin, organizator pevskih srečanj, ves čas sklada in prireja skladbe z jasno izpostavljeno melodijo in harmonijami, ki so tu in tam obarvane s koroško ljudsko občutenim melosom.

S SVOJIM DELOM SO ZAZNAMOVALI SLOVENSKI KULTURNI IN ZNANSTVENI PROSTOR

Prof. dr. Borut Geršak dr. med.

kirurg specialist, kardiovaskularni

Borut Geršak, doma s Prevalj, maturant ravske gimnazije, je 1983 diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani, postal specialist kardiovaskularne kirurgije 1988. Opravi je magistrirjal in doktoriral iz medicinskih znanosti. Od leta 2001 je profesor na katedri za kirurgijo MF v Ljubljani. Je vodja več znanstvenih projektov in raziskovalnih programov, član svetovnih strokovnih združenj in izpraševalec za pridobitev evropske licence srčno-žilnega kirurga pri evropskem združenju specialistov. Prvi je opravil zahtevno operacijo na srčnih zaklopkah na nov način (toraskopski), kar je doživelo velik svetovni odmev. Prim. Drago Plešivčnik, dr. med. specialist kirurg:

"O sreči za bolnika, ki je uspešno prestal zamenjavo obolele srčne zaklopke z minimalno invazivno operativno metodo, sem zvedel iz časopisa in po objavi na televiziji. Iz srca sem mu privoščil, saj sem vedel, koliko bolečin in trpljenja je bilo prihranjeno glede na klasično metodo z odprtjem prsnega koša. Ta poseg, prvi te vrste na svetu, je izvedel dr. Borut Geršak. Novica me je kar raznežila. Postal sem še bolj ponosen na mlajšega kolega in ne nazadnje, ožjega rojaka, tako rekoč soseda Na Fari pod Brinjevo goro..."

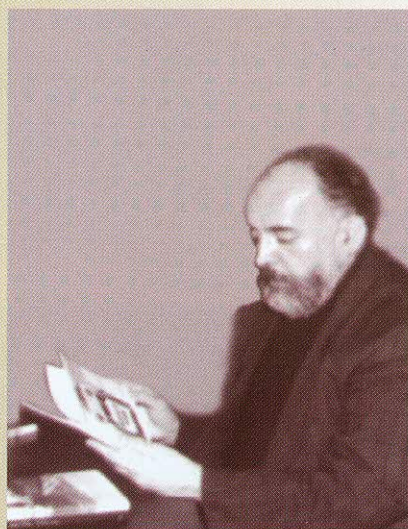
Z besedo in sliko nam je dr. Borut Geršak na Sušnikovih dnevih na poljuden način predstavil svoje odmevno znanstveno delo.

Mag. Vinko Ošlak

publicist, prevajalec, filozof, pisatelj

Literarni večer z Vinkom Ošlakom

Z literarnim večerom v decembru na Prevaljah smo počastili letošnjega Rožančevega nagrajenca za najboljši slovenski esej mag. Vinka Ošlaka, Našega rojaka. Milan Vogel, Delo: "Vinko Ošlak je s svojo sedmo zbirko esejev Spoštovanje in bit - Eseji o naravi, človeku in kulturi prepričal med drugim tudi zato, ker s svojim peresom izstopa iz zaprtih dolin slovenstva in pokaže na svetovljanske vire kulture." Literarni večer je vodila dr. Silvija Borovnik, profesorica za slovanske jezike na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Objavlja v slovenskih, avstrijskih in esperantskih revijah. Do leta 1998 je bil glavni urednik vseslovenske revije Celovski Zvon, vodja literarne delavnice, filozofske kavarne Philocafe v Celovcu in literarno kritične prireditve Knjižne presoje na Koroškem. Vinko Ošlak, publicist, prevajalec, filozof, jezikovno izbrušen pisec, izjemen retorik, ki zna napolniti z vsebino in razmišljanjem, je že zdavnaj prerasel svojo Faro, pa se vedno rad vrača.

Matjaž Pikalo

igrallec, pesnik, pisatelj

Literarni večer z Matjažem Pikalom

Matjaž Pikalo, dobitnik nagrade večernica Doma nihče ni prerok, a to ne velja za Matjaža Pikala, pesnika, pisatelja, svobodnega umetnika, dobitnika nagrade večernica za mladinsko delo Luža.

Prevaljčani smo ga počastili in prisluhnili literarnemu pogovoru z Andrejem Makucem, tudi nominancem za nagrado večernica.

Matjaž Pikalo je med tistimi, ki so ob rojstvu zakričali: "Pesnik bom!" Pa je res pesnik. In ko so ga poslali v glasbeno šolo na učenje harmonike, se je zmrdoval, ker bi se raje učil klavir. Pa sedaj vseeno nastopa s svojo harmoniko, ki jo uspešno združuje s poezijo. Razlog, da sploh potrebuje harmoniko, so njegove pesmi. Pesmi so se ob harmoniki kar same pričele peti. In ker je na odru težko nastopati sam, je nastalo pesniško glasbeno gledališče Avtodafe. O sebi pravi: "... hočem ta svet preoblikovati po svoji podobi in ga narediti takšnega, kot mi je všeč. Mogoče tudi zato pišem in ustvarjam. Poleg pisanja sem počel (in še počnem) še marsikaj drugega: nastopal v cirkusu, bil vzgojitelj v vrtcu, urednikoval v literarni založbi, igral v glasbeni skupini, nastopal v oglasih, v filmih, študiral..."

Prevaljčane je navdušil s svojo poezijo, drugačnim pristopom in glasbenim gledališčem Avtodafe; navdušil je tudi številne osnovnošolce med obiskovalci, katerim je namenjenih premalo prireditev.

Štirje stebri

Govor akademika Lojzeta Lebiča ob podelitvi častnega občana Prevalj, 26. junija 2003, ob prazniku Občine Prevalje. Ker se današnja slovesnost in zame tako častni dogodek odvija v luči dneva državnosti, me to navdaja s posebnimi mislimi. Ta praznik nas Korošce, bolj kot druge Slovence, postavlja v bližino krajev, kjer se je utemeljevalo slovensko samozavedanje. Napovedovalo se je s Karantanijo, iz te državnosti je izšel znameniti obred ustoličevanja - glasnik demokratičnosti, tu smo se s sprejetjem krščanstva pridružili civilizacijskemu krogu in tu nekje na Koroškem smo se z Brižinskimi spomeniki odprli kulturi in z njo umetnosti. Država, demokracija, vera in kultura - štirje stebri, ki so se v zarji naše zgodovine oblikovali v tej koroški bližini. Nova država pomeni, kot da bi se znašel na svetovnem odru, kjer se od skupnosti in posameznika pričakuje jasna presoja položaja, premišljenost v besedah in dejanjih. Je na tem odru nove slovenske države danes dovolj vsebine? Se na njem sliši, kaj pričakujejo drugi od nas? Je ta oder, ki se imenuje nova država, napolnjen z najpomembnejšim, to je s pravim smislom? Najbrž si premalo postavljamo taka vprašanja. Premočno smo vpreženi v naglico življenja, ki nas peha v raztresenost in površnost in to tako močno, da se včasih bojimo miru, samote, tišine in zbranosti... Vsega tistega, kjer domujeta umetnost in umetnostna glasba. Zbranost in svojevrstna, kar metafizična ponižnost, je svet vse velike glasbe od Gregorijanskega koral, preko Gallusa, Bacha, Mozarta, pa tudi naših, od Ipavcev, Kramolca, Viternika pa do Ramovša ali Kreka. Sredi zavrelega sveta se kdaj zdi, da je glasba velikanov življenju tuja, brez koristi. A je neločljiv del tistega, čemur se danes mnogi izogibljejo, ko je treba izreči besedo vrednota. Današnji svet ni v težavah zaradi premalo znanja ali tehničnih spretnosti, marveč zaradi izmikavanja vrednotam. Te niso samo človeška izmišljarija. Nihče ne bo odkril drugačnega sonca pa tudi akustiki ne bo mogel vsiliti nove ali drugačne vrste harmonskih tonov. Morda smo glasbeniki - kljub vsej umetniški svobodi - bolj kot drugi - priklenjeni na nespremenljivo kodo tega sveta. Prevalje so kraj moje mladosti... staršev... in mnogih, ki so mi bili za vzgled. Ob misli nanje se bom vprašal: Smo današnji ljudje pametnejši, kot so bili oni? Ujeti v informacijski mlin zagotovo vemo več, kot so vedeli pred 100 in 200 leti. Posameznik lahko danes razpolaga z več informacijami o svetu kot Žiga Zois, Vajkard Valvazor in Matija Čop skupaj. Toda ali imamo njihovo modrost in zavzetost? Bojim se, da imamo danes manj moči nad prihodnostjo, kot so jo imeli oni. Ne podcenjujem praktičnih temeljev našega življenja in bivanja. Toda sodobni človek se bo moral odločiti: ali se slepo prepusti samozadostnemu ekonomizmu in egoizmu, ki je po osamosvojitvi tako brez potrebe in brezobzirno mnoge pahnil v nesrečo, tudi v Mežiški dolini, ali pa bo le moral poiskati ravnotežje z duhovnostjo, umetnostjo, kulturo in misliti na človeka, naravo in vse bivajoče. V jedro takega ravnotežja se mora vrniti skrb za materinščino in branje. Naša kultura prihaja od tod... Vrniti se moramo k zbranemu poslušanju glasbe, kajti naša duhovnost ima tam korenine. Preden se pustimo ujeti med euforijo in euroskeptiko, se vsaj duhovno povežimo v univerzalno Slovenijo, tako z rojaki preko meja kot s tretjo Slovenijo od Avstralije do Kanade, od Južne Amerike do Japonske. Povsod isti slovenski ustvarjalni duh.

Spoštovani...

Ko ste me izbrali za častnega občana Prevalj, ste izrekli veliko pozornost tudi glasbi. Prevaljam se moram zahvaliti, da sem otrok dveh tradicij: univerzalne z veliko glasbo zahoda in nacionalne - meni nadvse ljube - slovenske in koroške. Ob tem visokem priznanju se zavedam, da človek ni samo to, kar naredi iz sebe, da je v meni tudi del glasbenih prednikov naše doline, pevcev, zborov, orkestrov, organistov, duhovnikov in profesorjev... Čas nikoli vsega ne odnese s seboj. Rad bi, da so vsi v tem trenutku z nami in da vaša odločitev za to visoko čast posredno pripada vsem. Hvala.

27

Izdajatelj: Občina Prevalje, tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124,
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>, naslov uredništva: Trg 2a, Prevalje,
odgovorni urednik: Danilo Vute, uredniški odbor: Stanko Kumprej, Greta Jukič,
Borut Bončina, lektorirala: Greta Jukič, gradivo pripravili: Občina Prevalje,
fotografije: Arhiv Občine, arhiv OŠ, arhiv JVVZ, arhivi društev,
oblikoval: Borut Bončina, grafična priprava: Unigraf - Igor Senekovič, s.p., Prevalje,
tisk: Forma film - Rado Žaže, s.p., Prevalje,
leto: december 2003, naklada: 2300 izvodov

Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi ministrstvo za kulturo rs, pod zap.št. 441
DDV je obračunan z nižjo stopnjo (8,5 %) v skladu s 7. točko 25. člena o DDV!

Glavni urednik: Danilo Vute
Uredniški odbor: Stanko Kumprej, Greta Jukič, Borut Bončina
Lektorirala: Greta Jukič
Gradivo pripravili: Občina Prevalje, Arhiv Občine, Arhiv OŠ, Arhiv JVVZ, Arhivi društev
Oblikoval: Borut Bončina
Grafična priprava: Unigraf - Igor Senekovič, s.p., Prevalje
Tisk: Forma film - Rado Žaže, s.p., Prevalje
Leto: december 2003, naklada: 2300 izvodov

Prevaljska zgodba

Trgovsko poslovni center "SPAR"

Trgovski poslovni center SPAR z gospodarske strani

V mesecu decembru 2000 je
svoja vrata odprl
Trgovski center SPAR.

Trgovski center SPAR je bil zgradil leta 2000 in
je bil prvi v svoji vrsti v Prevalju.

IZDAJATEL:
Občina Prevalje, Trg 2a, Prevalje
tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>

ODGOVORNI UREDNIK:
Stanko Kumprej, Greta Jukič, Borut Bončina
Lektorirala: Greta Jukič

IZDAJATEL:
Občina Prevalje, Trg 2a, Prevalje
tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>

ODGOVORNI UREDNIK:
Stanko Kumprej, Greta Jukič, Borut Bončina
Lektorirala: Greta Jukič

IZDAJATEL:
Občina Prevalje, Trg 2a, Prevalje
tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>

ODGOVORNI UREDNIK:
Stanko Kumprej, Greta Jukič, Borut Bončina
Lektorirala: Greta Jukič

IZDAJATEL:
Občina Prevalje, Trg 2a, Prevalje
tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>

ODGOVORNI UREDNIK:
Stanko Kumprej, Greta Jukič, Borut Bončina
Lektorirala: Greta Jukič

IZDAJATEL:
Občina Prevalje, Trg 2a, Prevalje
tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124
e-pošta: obcina@prevalje.si, <http://www.prevalje.si>

Evrobus

V sklopu evropskega komunikacijskega programa
"Obveščanje evropske javnosti o EU in
slovenskega članstva" je potekala v
mesecu novembru 2000 informativna akcija, v okviru
katere na vsaki občini nastopi predstavnik
knjižnice evropskega pisarništva o EU in
slovenskega članstva varjo.
Avtorji: ... pri ...
Druženem domu. Občani, ki so ga obiskali,
so lahko prejeli informativno gradivo, lahko
so brskali po spletni strani z informacijami
o Evropski uniji, na voljo pa so jim bili tudi
vladni svetovalci z odgovori na
njihova vprašanja.

И С А И С Е
БРЕАУГЗКЕ

PREVALJSKI
NOVICE

Glasilo Občine Prevalje 1000/2001

